

สว. ๑๖/๑
ว. ๑๖/๑
๑๖/๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่.....	๑๗๖
วันที่.....	

ที่ นร ๐๑๐๘/๖๕๒

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๙

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ กำหนดให้
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจหน้าที่ สอดส่องดูแล ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ
การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง หรือกฎระเบียบของ
คณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพิจารณาให้ความเห็นเรื่อง
ร้องเรียนของบุคคลกรณีกล่าวโทษหน่วยงานของรัฐ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ โดยมีสำนักงาน
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานสนับสนุนทาง
ธุรการและวิชาการ จึงขอรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.
๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป้าหมายการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ และเรื่องที่ประสงค์จะเสนอ
คณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ รวม

๖ ด้าน คือ

๑.๑ ด้านการสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ
ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

/จากการ

จากการตรวจแนะนำและประเมินผลศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พบว่า หน่วยงานต่างๆ ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารเป็นส่วนใหญ่น แต่ยังมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้คำแนะนำและให้ข้อสังเกตที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้แก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และผู้บริหารของหน่วยงานที่พบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน รวมทั้งได้แจ้งผลการประเมินให้กับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่ไปตรวจแนะนำทั้ง ๒๓๕ ศูนย์ เพื่อให้ปรับปรุงแก้ไขต่อไปแล้ว และจากการรายงานปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของหน่วยงานพบว่า ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้บริหารของหน่วยงานยังมิได้มีการมอบหมายงานให้ผู้ใดผู้หนึ่งรับผิดชอบเฉพาะงานตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารโดยตรง ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การจัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๘ วรรค ๒ ยังไม่เป็นประโยชน์เท่าที่ควรเนื่องจากยังมิได้รับความสนใจจากประชาชนในการใช้สิทธิตรวจสอบด้วยตนเอง เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณามาตรการสนับสนุนและปรับปรุงแก้ไขแล้ว

๑.๒ ด้านการจัดทำร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ในส่วนของการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมทั้ง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพิ่มเติมเพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถเป็นกลไกในการบังคับใช้ให้ระบบราชการเป็นระบบราชการที่โปร่งใส

๑.๓ ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีการดำเนินการเพื่อเผยแพร่ความรู้สู่ภาครัฐและภาคประชาชน ในหลายรูปแบบ ทั้งการจัดประชุมสัมมนาในส่วนกลางและในจังหวัดต่าง ๆ ให้กับ ผู้บริหารระดับสูงซึ่งรับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และตัวแทนองค์กรภาคสังคมและสื่อมวลชน การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนวิทยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ และการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ

๑.๔ ด้านการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชน และด้านการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ มีเรื่องร้องเรียนและเรื่องอุทธรณ์ รวมประมาณ ๔๗๐ เรื่อง โดยผู้ใช้สิทธิเป็นประชาชนทั่วไปที่เป็นผู้ใช้สิทธิขอมากที่สุดจำนวน รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เหลือเป็นสื่อมวลชน NGO นักการเมือง และนักศึกษา

๑.๕ ด้านการตอบข้อหาหรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

การตอบข้อหาหรือแก่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ มีกรณีสำคัญที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะหน่วยงานของรัฐและเอกชน เช่น การขอเชื่อมโยงข้อมูลที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือ ขอสำเนาที่มีค่าธรรมเนียมของข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นการทั่วไป เป็นต้น

๑.๖ ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ

ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเว็บไซต์ใหม่ให้เหมาะสม ปรับปรุงเนื้อหาที่มีอยู่เดิมให้ถูกต้องชัดเจน และมีรายละเอียดมากขึ้น พัฒนาระบบการเผยแพร่ข้อมูลที่แสดงความเคลื่อนไหว (Dynamic) โดยเน้นให้ผู้ใช้บริการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมากยิ่งขึ้น

๒. เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐

๒.๑ การเร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กับทุกกลุ่มเป้าหมาย

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์ และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

๒.๒ การเพิ่มมาตรการในการออกตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้นำโครงการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเป็นเรื่องหนึ่งที่น่าเข้าสู่การจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง

(Blueprint for Change) ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในปี ๒๕๕๐ รวมทั้ง จัดทำคู่มือตลอดจนการ ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยงานตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการปฏิบัติที่ดีและถูกต้อง (Best Practice Model) ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เตรียมดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาศูนย์ข้อมูล ข่าวสารเพื่อเป็นต้นแบบ (Model) สำหรับหน่วยงานของรัฐในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจะดำเนินการในปี ๒๕๕๑- ๒๕๕๓

๒.๓ การติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๗
เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้ง
สรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทาง Web site ของหน่วยงาน

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จักได้ติดตามประเมินผล เกี่ยวกับตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘ เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและ สอบราคา รวมทั้งสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทาง เว็บไซต์ ของหน่วยงาน รวมทั้งเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่ง หน่วยงานต่างๆ จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการและมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐

๒.๔ การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จักได้ผลักดันและส่งเสริมให้ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้รับการพัฒนาหรือปรับปรุงระบบงานแล้วมาใช้ในการบริหารงาน ของสำนักงานอย่างจริงจัง โดยจะพัฒนาและนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ เพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย และ ได้รับความสนใจจากผู้ใช้บริการยิ่งขึ้น

๒.๕ การจัดให้มีกระบวนการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียนและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารของประชาชนในส่วนภูมิภาค

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดเตรียมการดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดให้มีอนุกรรมการฯ เฉพาะในแต่ละจังหวัดหรือแต่ละเขตพื้นที่ สำหรับกลุ่มเพื่อการดำเนินการ หรือประสานภารกิจ ร่วมกับองค์กรที่มีในแต่ละจังหวัดหรือเขตพื้นที่ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการร้องเรียน สำหรับภาคประชาชน

๓. การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตินในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.

๒๕๔๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

๓.๑. การขยายผลการกำหนดให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีความโปร่งใส และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่เน้นเรื่องความโปร่งใส จึงควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใสเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

๓.๒. การปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

เพื่อมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเพื่อเป็นมาตรการในการดูแลรักษาและป้องกันความเสียหาย และการสูญหายของเอกสารทางราชการ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรักษาหนังสือราชการ และการทำลายหนังสือราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยเคร่งครัด หากเกิดความบกพร่องของการไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติดังกล่าว ให้ดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและหากเกิดความเสียหายขึ้นหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบและดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๓ การนำความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และความรู้เกี่ยวกับสิทธิ ความเป็นอยู่ส่วนตัว บรรจุเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันการศึกษา

เพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาให้นำความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และความรู้เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ความเป็นอยู่ส่วนตัว บรรจุเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันการศึกษาด้วย

๓.๔ การให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง สรุปผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไว้ในรายงานประจำปีของหน่วยงาน

เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มากยิ่งขึ้น จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจัดทำสรุปผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไว้ในรายงานประจำปีของหน่วยงานด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามข้อ ๑ - ๒ และให้ความเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามข้อ ๓ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๒-๓ ต่อ ๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๔๓

รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๙

ส่วนที่ ๑

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๔๕

รายงานการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘^{*} ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้มีหน้าที่ในการสอดส่องดูแล ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนมีหน้าที่ในการเสนอแนะเกี่ยวกับการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงหรือกฎระเบียบของรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งมีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนของบุคคล กรณีกล่าวหาว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาพิจารณา คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และเป้าหมายการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

^{*} มาตรา ๒๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ
- (๓) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓
- (๕) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้
- (๗) ดำเนินการเรื่องอื่นๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ ดังนี้

ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ	จำนวน	๒,๒๗๕,๖๐๐	บาท
ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่	จำนวน	๕๐๐,๐๐๐	บาท
ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	จำนวน	๔๖๓,๐๐๐	บาท
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัย	จำนวน	๓,๐๐๐,๐๐๐	บาท
รวม	จำนวน	๖,๒๔๒,๖๐๐	บาท

จากงบประมาณที่ได้รับดังกล่าวข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการในการกิจที่สำคัญ ดังนี้

๑. ด้านการสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๑ การตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

๑.๑.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๙^๒ บัญญัติว่าภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อย

^๒ มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ดังนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

- (๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว
- (๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๗ (๔)
- (๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
- (๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน
- (๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงมาตรา ๗ วรรคสอง
- (๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ
- (๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

ตามที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) – (๔) ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว และตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะต้องมีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นสถานที่จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู โดยศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะต้องจัดเป็นสถานที่เฉพาะ คำนึงถึงความสะดวกของประชาชนเป็นหลัก และจะต้องมีดัชนีหรือบัญชีรายการข้อมูลข่าวสารของศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนตรวจดูด้วย

ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ เพื่อเป็นการสอดคล้องดูแล และประเมิณผลการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารในส่วนของการจัดตั้ง การจัดข้อมูล และการให้บริการแก่ประชาชนในการเข้าตรวจดูที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนเพื่อให้การแนะนำการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และแนวทางที่กฎหมายบัญญัติ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงให้ความเห็นชอบให้ดำเนินโครงการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นหัวหน้าคณะ แต่หากมีเหตุที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทำหน้าที่หัวหน้าคณะตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ได้ดำเนินโครงการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ในส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ ๒๕๔๕ โดยได้ออกตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งสิ้น ๒๔๐ ศูนย์ ดังนี้

(๑) การทางพิเศษแห่งประเทศไทย จำนวน ๑ ศูนย์

(๒) หน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาคใน ๒๓ จังหวัดในพื้นที่จังหวัด ตรัง กระบี่ ภูเก็ต มหาสารคาม ขอนแก่น กาฬสินธุ์ นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท จันทบุรี ตราด ระยอง อุดรธานี หนองบัวลำภู เลย ราชบุรี นครศรีธรรมราช ในระดับจังหวัดและอำเภอ จำนวน ๑๐๐ ศูนย์

(๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดตอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได ในกรณีนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตราหนึ่งเพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๓) หน่วยงานในราชการบริหารส่วนท้องถิ่นใน ๒๓ จังหวัด ในพื้นที่ จังหวัด ตรัง กระบี่ ภูเก็ต มหาสารคาม ขอนแก่น กาฬสินธุ์ นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท จันทบุรี ตราด ระยอง อุดรธานี หนองบัวลำภู เลย ราชบุรี นครศรีธรรมราช โดยในแต่ละจังหวัดจะตรวจแนะนำทั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๑๓๕ ศูนย์ ดังนี้

หน่วยงานของรัฐ	รวม
การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	๑
ราชการบริหารส่วนภูมิภาค	๑๐๐
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๒๓
เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง/เทศบาลตำบล	๔๖
องค์การบริหารส่วนตำบล	๓๐
รวม	๒๔๐

๑.๑.๒ ผลการดำเนินการ

๑.๑.๒.๑ จากการตรวจแนะนำและประเมินผลศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พบว่าหน่วยงานต่างๆ ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องและครบถ้วนซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ให้คำแนะนำและให้ข้อสังเกตที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้แก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสารและผู้บริหารของหน่วยงานที่พบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน รวมทั้งได้แจ้งผลการประเมินให้กับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่ไปตรวจแนะนำทั้ง ๒๓๕ ศูนย์ เพื่อให้ปรับปรุงแก้ไขต่อไปแล้ว โดยสามารถสรุปผลการประเมินการตรวจแนะนำได้ ดังนี้

ตารางแสดงผลการประเมินการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ ปี ๒๕๕๕

หน่วย : ร้อยละ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์	ส่วนภูมิภาค	ส่วนท้องถิ่น	ภาพรวม
สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	ดี	๓๕.๐๐	๔๖.๓๖	๔๑.๘๔
	พอใช้	๒๕.๐๐	๒๕.๕๐	๒๕.๕๒
	แก้ไข	๔๐.๐๐	๒๗.๓๔	๓๒.๖๔
ดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการตรวจค้น	ดี	๑๘.๐๐	๒๐.๑๔	๑๙.๒๕
	พอใช้	๑๕.๐๐	๑๐.๐๓	๑๒.๑๓
	แก้ไข	๖๗.๐๐	๖๙.๗๕	๖๘.๖๒

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์	ส่วนภูมิภาค	ส่วนท้องถิ่น	ภาพรวม
ความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๕	ดี	๑๐.๐๐	๒๓.๐๒	๑๗.๕๗
	พอใช้	๓๘.๐๐	๔๒.๔๕	๔๐.๕๕
	แก้ไข	๕๒.๐๐	๓๔.๕๓	๔๑.๘๔
ความพร้อมของเจ้าหน้าที่	ดี	๓๑.๐๐	๓๓.๘๑	๓๒.๖๔
	พอใช้	๕๒.๐๐	๕๒.๕๒	๕๒.๓๐
	แก้ไข	๑๗.๐๐	๑๓.๖๗	๑๕.๐๖

(๑) ผลการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ๒๓๕ หน่วยงาน

สรุปได้ดังนี้

ส่วนภูมิภาค

- สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์แก้ไข ร้อยละ ๔๐.๐๐ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๒๕.๐๐ และอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๓๕.๐๐
- ดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการตรวจค้น ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์แก้ไขถึงร้อยละ ๖๗.๐๐ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ร้อยละ ๑๕.๐๐ และอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๑๘.๐๐
- ความครบถ้วนข้อมูลตามมาตรา ๕ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์แก้ไขถึงร้อยละ ๕๒.๐๐ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ร้อยละ ๓๘.๐๐ และอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๑๐.๐๐
- ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ร้อยละ ๕๒.๐๐ อยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๓๑.๐๐ และอยู่ในเกณฑ์แก้ไขร้อยละ ๑๗.๐๐

ส่วนท้องถิ่น

- สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๔๖.๗๖ อยู่ในเกณฑ์แก้ไขร้อยละ ๒๗.๓๔ และอยู่ในเกณฑ์พอใช้ร้อยละ ๒๕.๙๐
- ดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการตรวจค้น ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์แก้ไขถึงร้อยละ ๖๕.๗๕ อยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๒๐.๑๔ และอยู่ในเกณฑ์พอใช้ร้อยละ ๑๐.๐๗
- ความครบถ้วนข้อมูลตามมาตรา ๕ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ร้อยละ ๔๒.๔๕ อยู่ในเกณฑ์แก้ไขร้อยละ ๓๔.๕๓ และอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๒๓.๐๒
- ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๕๒.๕๒ อยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๓๓.๘๑ และอยู่ในเกณฑ์แก้ไข ร้อยละ ๑๓.๖๗

(๒) ในภาพรวมทั้งราชการบริหารส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

มีสถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ ๔๑.๘๔ มีการจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการตรวจค้นอยู่เกณฑ์แก้ไข ร้อยละ ๖๘.๖๒ ความครบถ้วนของข้อมูลตามมาตรา ๕ อยู่ในเกณฑ์แก้ไขถึงร้อยละ ๔๑.๘๔ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการข้อมูลข่าวสารอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ ๕๒.๐๓

(๓) ในการตรวจแนะนำตามโครงการฯ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ประเมินผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๓ ที่ให้หน่วยงานของรัฐนำประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคาและสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือน (สขร.๑) เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วยและพบว่า หน่วยงานที่มีเว็บไซต์ได้นำประกาศประกวดราคาสอบราคาเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์เป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีหลายหน่วยงานที่ยังไม่นำแบบ สขร. ๑ เผยแพร่ ซึ่งคณะตรวจแนะนำได้ให้คำแนะนำการปฏิบัติแก่หน่วยงานดังกล่าวแล้ว

๑.๑.๒.๒ ปัญหาอุปสรรค

จากการตรวจแนะนำและการประชุมหารือกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของหน่วยงาน สามารถสรุปประเด็นปัญหาต่างๆ ได้ดังนี้

(๑) การขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของผู้บริหารหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ ทำให้การปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐทั้งในส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อีกทั้งหน่วยงานของรัฐยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารอย่างแท้จริง

(๒) ผู้บริหารของหน่วยงานยังมีได้มีการมอบหมายงานให้ผู้ใดผู้หนึ่งรับผิดชอบเฉพาะงานตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร โดยตรงเพียงด้านเดียว และเนื่องจากเจ้าหน้าที่แต่ละคนมีงานประจำที่ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก จึงทำให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ยังไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควรและขาดความต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ

(๓) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าการจัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๘ วรรค ๒ ยังไม่เป็นประโยชน์เท่าที่ควรเนื่องจากยังไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนในการใช้สิทธิตรวจสอบด้วยตนเอง

๑.๑.๒.๓ การขยายผลโครงการตรวจแนะนำฯ

(๑) ในการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลฯ ตามข้อ ๑.๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้พัฒนารูปแบบการตรวจแนะนำ โดยมีการขยายผลการดำเนินโครงการตรวจแนะนำไปยังหน่วยงานอื่นๆ ในระดับจังหวัด เป็นลำดับ ดังนี้

(๑.๑) ในช่วงแรกของการตรวจแนะนำการปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ในศูนย์ข้อมูลข่าวสารหน่วยงานของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบศูนย์ข้อมูลของหน่วยงานที่จะได้รับการตรวจเยี่ยมก่อนการออกไปตรวจสอบสถานที่จริง โดยในการประชุมแต่ละครั้งจะมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่รับการตรวจมาร่วมประชุมหน่วยงานละ ๒-๓ คน และจะมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจมาร่วมประชุมและรับฟังการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประชุมดังกล่าวด้วย

(๑.๒) จากการปฏิบัติตามข้อ (๑.๑) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาเห็นว่า ในการออกตรวจแนะนำในลักษณะดังกล่าวที่มักจะมี

เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นเข้าร่วมรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลหน่วยงาน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และเข้าใจปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเป็นอย่างดี สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้มีการประสานงานกับสำนักงานจังหวัดที่จะไปตรวจแนะนำในครั้งต่อไป ให้ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ในจังหวัดว่า หากหน่วยงานใดสนใจให้เชิญมาร่วมฟังการประชุมชี้แจงด้วย

(๑.๓) ในการดำเนินการตามข้อ (๑.๒) ปรากฏว่าได้มีหน่วยงานอื่นๆ ในจังหวัด ทั้งหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยสังกัดราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดที่ไปตรวจแนะนำเข้าร่วมประชุมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๐๓ คน โดยในบางจังหวัด ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดได้ให้ความสำคัญในการดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จัดให้คณะตรวจแนะนำเข้าไปชี้แจงรายละเอียดการปฏิบัติตามกฎหมายให้แก่หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดในการประชุมประจำเดือน ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุม ๑๒๕ คน และจังหวัดราชบุรี ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีได้แจ้งให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบทุกหน่วยงาน และมีผู้เข้าร่วมประชุม ๒๑๗ คน และล่าสุด เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ จังหวัดอุดรธานีได้จัดฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้แก่ข้าราชการในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาประมาณ ๒๕๐ คน โดยใช้งบประมาณของผู้ว่า CEO

(๒) นอกจากการดำเนินการตรวจแนะนำฯ ตามข้อ (๑) แล้ว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ขยายผลการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารแก่ภาคประชาชนด้วย โดยได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สกล.) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

(๒.๑) สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินกิจกรรมในโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายการกระจายอำนาจภาคประชาชน ตามแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๕๕ ซึ่งมีรูปแบบการจัดกิจกรรมใน ๒ ส่วน คือ

(๒.๑.๑) การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจและแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

(๒.๑.๒) การประชุมสัมมนาเพื่อรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนาว่าจะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการกระจายอำนาจและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างไร

(๒.๒) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาเห็นว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายซึ่งรองรับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน และเป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ที่จะให้ประชาชนได้ใช้กฎหมายนี้เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อนำไปสู่การตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ โดยมีเป้าหมายสุดท้ายในการพัฒนาไปสู่ระบบราชการที่โปร่งใสและการพัฒนาธรรมาภิบาลในที่สุด หลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงมีความเกี่ยวพันและเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นกลไกสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้ขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สกล.) ในการนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารไปเผยแพร่แก่ภาคประชาชนในโครงการดังกล่าว โดยเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลของรัฐ ในการเข้าไปใช้สิทธิในการตรวจสอบหรือแสวงหาข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องมีหน้าที่จัดเตรียมไว้ให้ประชาชนดู ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารเป็นการเฉพาะราย ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๒.๓) ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาในโครงการประกอบด้วย เครือข่ายการกระจายอำนาจภาคประชาชนของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยในเครือข่ายของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมหาวิทยาลัยแต่ละพื้นที่ ผู้แทนส่วนราชการและองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยมีการดำเนินการในส่วนภูมิภาคร่วม ๔ ครั้ง ใน ๔ จังหวัด ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ไปร่วมการปฏิบัติตามโครงการ จำนวน ๓ ครั้ง ที่จังหวัดเชียงใหม่ กาญจนบุรี และอุดรธานี มีประชาชนที่เป็นเครือข่ายเข้าร่วมประชุม จำนวน ๔๓๑ คน

(๒.๔) ผลการประชุมสัมมนาดังกล่าวจะนำไปสู่การจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการกระจายอำนาจและการส่งเสริมการตรวจสอบการใช้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในกระบวนการตรวจสอบเป็นการสร้างความเข้าใจและเป็นการเตรียมการพัฒนาการเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในภาคประชาชนและในลักษณะการทำงานเครือข่ายในอนาคตต่อไปด้วย

(๓) จากการดำเนินโครงการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในปี ๒๕๔๖-๒๕๔๗ ซึ่งมีการดำเนินการใน ๑๕๕ หน่วยงานในพื้นที่ ๑๘ จังหวัด นั้น ประเด็นปัญหาสำคัญคือการขาดความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยเฉพาะในเรื่องของการจัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ และการจัดสถานที่เพื่อให้บริการเพื่อให้การทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติที่เป็นจริงเป็นไปอย่างชัดเจน สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้นำภาพถ่ายศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือสถานที่บริการข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วตาม

มาตรฐานของกฎหมาย และถือเป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นตัวอย่างได้ มาจัดทำเป็นสื่อภาพประกอบเสียง (Video Presentation) ซึ่งในการดำเนินการในปี ๒๕๕๘ ได้ใช้สื่อนี้ประกอบการประชุมชี้แจงแก่หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม ได้รับความสนใจอย่างมากจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งติดต่อขอสำเนาสื่อดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาศูนย์ข้อมูลของหน่วยงานต่อไป โดยในขณะนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้นำสื่อดังกล่าวขึ้นเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยนำขึ้นไว้เผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย และจะได้มีการพัฒนาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อจัดทำเป็นแผ่นซีดีเผยแพร่ในอนาคตต่อไป

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปเป็นประเด็นที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเห็นควรพิจารณาดำเนินการเพื่อให้การปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) การเน้นย้ำให้ผู้บริหารหน่วยงานให้ความสำคัญกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยกำหนดอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ ทั้งในระดับผู้บริหารและระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

(๒) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้นำโครงการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเป็นเรื่องหนึ่งที่น่าเข้าสู่การจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง (Blueprint for Change) ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในปี ๒๕๕๐ ซึ่งมีโครงการที่จะดำเนินการตรวจแนะนำอีก ๓๔ จังหวัดที่เหลือ ก็จะสามารถตรวจแนะนำได้ครอบคลุมครบทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยควรมีการตรวจติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้หน่วยงานของรัฐตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้มากยิ่งขึ้น โดยใช้วิธีการสร้างวิทยากรเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสาร โดยการฝึกอบรมวิทยากรจากบุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ และภาคประชาชนที่สนใจ ให้สามารถถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารทั้งต่อภาครัฐและภาคประชาชน ซึ่งจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารให้กว้างขวางมากขึ้นในสถานะที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีบุคลากรและงบประมาณจำกัด

(๔) ควรเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำดัชนีและการจัดระบบข้อมูลข่าวสารที่จัดแสดงให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ด้วยตนเองให้มีความเหมาะสมกับข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยการจัดทำคู่มือตลอดจนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยงานตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการปฏิบัติที่ดีและถูกต้อง (Best Practice Model) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เตรียมดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นต้นแบบ (Model) สำหรับหน่วยงานของรัฐในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจะดำเนินการในปี ๒๕๕๑-๒๕๕๓

(๕) ควรให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการใช้สิทธิตรวจสอบอำนาจรัฐ เนื่องจากหน่วยงานรัฐเห็นว่าหากได้จัดสถานที่หรือเอกสารไว้ แต่ไม่มีประชาชนเข้ามาใช้สิทธิในการขอข้อมูลจึงยังไม่เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ในการจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสาร โดยดำเนินโครงการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชนโดยให้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกลไกในการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นหากหน่วยงานรัฐส่งเสริมให้ประชาชนใช้สิทธิในการตรวจสอบอำนาจรัฐโดยให้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นเครื่องมือจะทำให้หน่วยงานเกิดความตื่นตัว และตระหนักในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น จึงควรดำเนินการในเชิงบูรณาการระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) และคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกด.) ในเรื่องการส่งเสริมภาคประชาชนในยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการประชาสังคม เพื่อให้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๑.๒ การติดตามประเมินผลจากรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ

๑.๒.๑ สรุปผลการรายงานการติดตามประเมินผลของหน่วยงานของรัฐ

ผลการรายงานการติดตามประเมินผลของหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จากแบบรายงานของหน่วยงานของรัฐที่รายงานเข้ามาในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีหน่วยงานให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๐๑๙ หน่วยงาน ของจำนวนหน่วยงานทั้งหมด ๙,๓๑๙ หน่วยงานที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปได้ ดังนี้

การปฏิบัติตามมาตรา ๗ มาตรา ๙ มาตรา ๒๓(๓) และมาตรา ๒๖

๑.๒.๑.๑ หน่วยงานของรัฐส่วนกลาง

ส่วนราชการระดับกรมสังกัดกระทรวงรายงานเข้ามาจำนวน ๑๐๑ หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ ๓๖ หน่วยงาน องค์การมหาชน ๓ หน่วยงาน และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ๗ หน่วยงาน ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ๒ หน่วยงาน องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ ๒ หน่วยงาน และหน่วยงานอิสระ ๖ หน่วยงาน รวมมีแบบรายงานเข้ามาจำนวน ๑๕๙ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๔๖ ของหน่วยงานของรัฐส่วนกลางทั้งหมด ๓๙๔ หน่วยงาน โดยปรากฏผลดังนี้

ผลการปฏิบัติของหน่วยงานส่วนกลาง (๑๕๗ หน่วยงาน)	ดำเนินการ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	หมายเหตุ
๑. การปฏิบัติตามมาตรา ๗ ได้แก่			
๑.๑ การส่งข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา	๑๒๖ (๘๐.๒๕%)	๓๑ (๑๙.๗๕%)	-
๑.๒ การจัดข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ไว้เผยแพร่ ณ หน่วยงาน	๑๓๘ (๘๗.๘๕%)	๑๙ (๑๒.๑๐%)	-
๒. การปฏิบัติตามมาตรา ๘ ได้แก่			
๒.๑ การจัดสถานที่ให้ประชาชนตรวจดู	๑๓๘ (๘๗.๘๕%)	๑๙ (๑๒.๑๐%)	-
๒.๒ การจัดทำบัญชีรายการหรือดัชนี	๗๓ (๔๖.๔๕%)	๘๔ (๕๓.๕๐%)	ล่าช้า
๒.๓ การจัดให้มีข้อมูลตามมาตรา ๘ ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้สะดวก	๑๓๓ (๘๔.๗๑%)	๒๔ (๑๕.๒๙%)	-
๒.๔ การจัดเตรียมข้อมูลแสดงไว้ ณ ศูนย์ข้อมูลฯ ตามประกาศ กพร. มาตรา ๘ (๘)			-
ก. ประกาศประกวดราคา	๑๒๕ (๘๒.๑๖%)	๒๘ (๑๗.๘๓%)	-
ข. ผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง	๑๒๓ (๗๘.๓๔%)	๓๔ (๒๑.๖๕%)	-
๒.๕ การนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๘ ลงเผยแพร่ในเว็บไซต์	๑๓๕ (๘๘.๕๓%)	๑๘ (๑๑.๔๖%)	-
๓. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ (๓) เกี่ยวกับ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	๗๘ (๔๕.๖๘%)	๗๕ (๕๐.๓๑%)	ล่าช้า
๔. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ (เอกสาร ประวัติศาสตร์)	๔๓ (๒๗.๓๘%)	๑๑๔ (๗๒.๖๑%)	ล่าช้า

๑.๒.๑.๒ หน่วยงานของรัฐส่วนภูมิภาค มีการรายงานมาจากจังหวัด
ต่างๆ จำนวน ๓๓ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๔๔ จากทั้งหมด ๗๕ จังหวัด โดยปรากฏผลการดำเนินงาน ดังนี้

ผลการปฏิบัติของหน่วยงานส่วนภูมิภาค (๓๓ หน่วยงาน)	ดำเนินการ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	หมายเหตุ
๑. การปฏิบัติตามมาตรา ๗ ได้แก่			
๑.๑ การส่งข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา	๒๕ (๘๗.๘๗%)	๔ (๑๒.๑๒%)	-
๑.๒ การจัดข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ไว้เผยแพร่ ณ หน่วยงาน	๓๐ (๙๐.๙๐%)	๓ (๙.๐๙%)	-
๒. การปฏิบัติตามมาตรา ๘ ได้แก่			
๒.๑ การจัดสถานที่ให้ประชาชนตรวจดู	๓๒ (๙๖.๙๖%)	๑ (๓.๐๓%)	-
๒.๒ การจัดทำบัญชีรายการหรือดัชนี	๕ (๒๗.๒๗%)	๒๔ (๗๒.๗๒%)	ล่าช้า
๒.๓ การจัดให้มีข้อมูลตามมาตรา ๘ ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้สะดวก	๓๒ (๙๖.๙๖%)	๑ (๓.๐๓%)	-
๒.๔ การจัดเตรียมข้อมูลแสดงไว้ ณ ศูนย์ข้อมูลฯ ตามประกาศ กพร. มาตรา ๘ (๘)			
ก. ประกาศประกวดราคา	๒๕ (๘๗.๘๗%)	๔ (๑๒.๑๒%)	-
ข. ผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง	๒๘ (๘๔.๘๔%)	๕ (๑๕.๑๕%)	-
๒.๕ การนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๘ ลงเผยแพร่ในเว็บไซต์	๓๐ (๙๐.๙๐%)	๓ (๙.๐๙%)	-
๓. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ (๓) เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	๑๐ (๓๐.๓๐%)	๒๓ (๖๙.๖๙%)	ล่าช้า
๔. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ (เอกสารประวัติศาสตร์)	๕ (๑๕.๑๕%)	๒๘ (๘๔.๘๔%)	ล่าช้า

๑.๒.๑.๓ หน่วยงานของรัฐท้องถิ่น

รายงานมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ จำนวน ๘๒๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๔ แบ่งเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๓๗ แห่ง เทศบาล ๒๓๔ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๕๕๕ แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ๒ แห่ง จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ๗,๘๕๕ แห่งทั่วประเทศ โดยปรากฏผลรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

ผลการปฏิบัติของหน่วยงานส่วนท้องถิ่น (๘๒๘ หน่วยงาน)	ดำเนินการ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	หมายเหตุ
๑. การปฏิบัติตามมาตรา ๗ ได้แก่ ๑.๑ การส่งข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ๑.๒ การจัดข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ไว้เผยแพร่ ณ หน่วยงาน	๒๒๐ (๒๖.๕๗%)	๖๐๘ (๗๓.๔๒%)	ล่าช้า
๒. การปฏิบัติตามมาตรา ๘ ได้แก่ ๒.๑ การจัดสถานที่ให้ประชาชนตรวจดู ๒.๒ การจัดทำบัญชีรายการหรือดัชนี ๒.๓ การจัดให้มีข้อมูลตามมาตรา ๘ ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้สะดวก ๒.๔ การจัดเตรียมข้อมูลแสดงไว้ใน ศูนย์ข้อมูลฯ ตามประกาศ กพร. มาตรา ๘ (๘) ก. ประกาศประกวดราคา ข. ผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง ๒.๕ การนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๘ ลงเผยแพร่ในเว็บไซต์	๗๒๖ (๘๗.๖๘%) ๒๐๑ (๒๔.๒๗%) ๖๖๒ (๘๑.๕๕%) ๘๐๒ (๙๖.๘๕%) ๘๐๑ (๙๖.๗๓%) ๑๔๖ (๑๗.๖๓%)	๑๐๒ (๑๒.๓๑%) ๖๒๗ (๗๕.๗๒%) ๑๖๖ (๒๐.๐๔%) ๒๖ (๓.๑๔%) ๒๗ (๓.๒๖%) ๖๘๒ (๘๔.๓๖%)	- ล่าช้า - - - ล่าช้า
๓. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ (๓) เกี่ยวกับ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	๑๕๔ (๑๘.๕๕%)	๖๗๔ (๘๑.๔๐%)	ล่าช้า
๔. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ (เอกสาร ประวัติศาสตร์)	๑๒๖ (๑๕.๒๑%)	๗๐๒ (๘๔.๗๙%)	ล่าช้า

๑.๒.๒ ผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นตามตารางข้างต้นจะพบว่ามีภารกิจที่ล่าช้าในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่เหมือนกัน ๓ ประการ คือ

๑.๒.๒.๑ การจัดทำบัญชีรายการหรือดัชนีรายการข้อมูลข่าวสารที่อยู่ใน ศูนย์ตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

๑.๒.๒.๒ การปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ (๓) เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๑.๒.๒.๓ การปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ (เอกสารประวัติศาสตร์)

ซึ่งความล่าช้าดังกล่าว ยังคงเป็นงานที่มีการรายงานเข้ามาเรื่อยๆ เช่นเดียวกับการรายงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งนี้แม้ระยะเวลาผ่านไปหนึ่งปีแล้วตัวเลขของความล่าช้าก็ยังมีสูงอยู่

๑.๒.๓ การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีภารกิจที่ล่าช้าเพิ่มเติมใน ๒ เรื่อง คือการส่งข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และการนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ ลงเผยแพร่ในเว็บไซต์ ซึ่งมีหน่วยงานที่อยู่ระหว่างดำเนินการมากกว่าร้อยละ ๗๐ ในทุกกิจกรรม ทั้งนี้จากการเปรียบเทียบการรายงานผลที่เข้ามาของหน่วยงานของรัฐต่างๆ พบว่า การรายงานนั้นปรากฏผลที่คล้ายคลึงกับข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ ๕๕ ได้รายงานผลการปฏิบัติเช่นเดิม ขณะที่มีส่วนน้อยที่ได้รายงานว่าได้ดำเนินการในส่วนที่ยังไม่แล้วเสร็จครบถ้วน หากประเมินถึงคุณภาพของการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ สอดคล้องกับผลการสำรวจศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานรัฐในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑๐๕ ศูนย์

๑.๒.๔ ในส่วนที่ยังไม่ดำเนินการ หรืออยู่ระหว่างการดำเนินงาน เมื่อระยะเวลาผ่านไปหนึ่งปี จากผลตรวจติดตามหน่วยงานของรัฐหลายแห่งก็ยังไม่ได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วน เช่น กรมบัญชีกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรมคุมประพฤติ ซึ่งภารกิจที่ยังไม่แล้วเสร็จส่วนใหญ่จะได้แก่การนำสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างตั่งแสดงไว้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำหน่วยงาน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ ความทันสมัยของข้อมูล และการจัดระบบ ดังนี้ การไม่ให้ความสำคัญสนับสนุนของผู้บริหารและความร่วมมือของหน่วยงานภายในสังกัดที่จะต้องส่งข้อมูลให้ศูนย์ โดยมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบศูนย์ข้อมูลต้องเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด เช่น ในกรณีของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ปัญหาการไม่ได้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเอกสารเผยแพร่จากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการถึงมือผู้ปฏิบัติงานจริงของศูนย์ข้อมูลฯ เช่น กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

๑.๒.๕ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในหน่วยงานของรัฐต่างๆ มักมีปัญหาสำคัญในเรื่องของความทันสมัยของข้อมูลและการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจริงจึงของการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ยกตัวอย่างเช่น กรณีของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมบัญชีกลาง ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานที่กล่าวมานี้ สภาพจริงของการดำเนินงานมีปัญหาของคุณภาพ ซึ่งตรงข้ามกับการรายงานที่แจ้งว่ามีการดำเนินการแล้วเสร็จครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่ จากปัญหาที่ค้นพบจากการสำรวจภาคสนามของการดำเนินงานในระดับกระทรวงนี้ ก็เป็นเรื่องที่น่าวิตกถึงความถดถอยของมาตรฐานการทำงาน การให้ความเอาใจใส่ของผู้บริหารอย่างมาก

ทั้งนี้ ปัญหาความต่อเนื่องและการปรับปรุงพัฒนาการทำงานของศูนย์ระดับกรม โดยหลายแห่งผลการรายงานในปีที่แล้วแจ้งว่าอยู่ระหว่างการดำเนินการ แต่มาจนบัดนี้การปฏิบัติก็ยังไม่แล้วเสร็จ เช่นเดียวกับการตรวจเยี่ยมของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งได้ให้คำแนะนำไปจากการประเมินที่ผ่านมา จากการย้อนกลับไปตรวจสอบถึงความเปลี่ยนแปลงของศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่เคยไปตรวจเยี่ยมก็พบว่าหลายแห่งก็ไม่ได้มีการแก้ไขให้แล้วเสร็จครบถ้วน เช่น กรมคุมประพฤติ เป็นต้นโดยส่วนใหญ่ภารกิจที่ยัง ไม่ได้ดำเนินการก็จะเป็นเรื่องสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน

๑.๒.๖ ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิ่งที่ค้นพบจากการสำรวจภาคสนามพบว่า ความก้าวหน้าทีละขั้นนั้น เป็นผลมาจากปัญหาของความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขาดผู้รับผิดชอบโดยตรง เจ้าหน้าที่ประจำมีภาระงานล้นมือ มีปัญหาการจัดสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์การทำงานต่างๆ เฉพาะอย่างยิ่งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ทั้งนี้ ปัจจัยของความเอาใจใส่สนับสนุนการทำงานของผู้บริหารระดับสูงขององค์กร นับว่ามีส่วนสำคัญอย่างมากที่จะแก้ไขปัญหาระดับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ซึ่งจากการสัมภาษณ์และสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานก็พบว่าส่วนใหญ่ผู้บริหารมักจะไม่วางใจและสนใจที่จะสนับสนุน การขออุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการทำงานก็ไม่ได้รับการอนุมัติ ซึ่งข้อเรียกร้องที่ต้องการให้ส่วนกลางคือสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้ามาช่วยเหลือมากที่สุดคือการให้ความรู้ความเข้าใจผ่านการฝึกอบรม และการมีคู่มือเอกสารเผยแพร่และหน่วยงานตัวอย่าง

๑.๒.๗ ความถดถอยของคุณภาพการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นสิ่งที่พบในหน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ ที่ทำให้น่าวิตกกังวลเป็นอย่างมาก จากการสำรวจภาคสนามพบสิ่งที่น่าสนใจในการปฏิบัติหน้าที่ของหลายหน่วยงาน ที่ยังคงทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคมที่ยังคงรักษาคุณภาพในการทำงานอย่างสม่ำเสมอมีป้ายแสดงขั้นตอนต่างๆ ในการให้บริการชัดเจน มีข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและจัดเป็นระบบระเบียบเรียบร้อย อีกทั้งยังมีหน่วยงานอื่นๆ มาดูงานและยังให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานในสังกัดด้วย โดยศูนย์ข้อมูลข่าวสารของกระทรวงคมนาคม เป็นตัวแบบของความสำเร็จในการทำงานที่น่ายกย่อง และสามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบให้หน่วยงานอื่นๆ เรียนรู้ปฏิบัติตามได้ ซึ่งความสำเร็จดังกล่าวจากการศึกษาเปรียบเทียบกับการทำงานของหน่วยงานอื่นพบว่ามีปัจจัยสำคัญสองประการที่ช่วยสนับสนุน คือ

๑.๒.๗.๑ ความเอาใจใส่และความรู้ความเข้าใจที่มีอย่างถูกต้องของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่ดูแลงานมาตั้งแต่ต้น ซึ่งมีการมอบหมายภารกิจให้มีเจ้าหน้าที่ประจำรับผิดชอบชัดเจน

๑.๒.๗.๒ การที่ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญและมีการวางรากฐานไว้เป็นอย่างดีตั้งแต่ตอนต้นของการทำงาน และมีการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานอื่นในสังกัดมีความเข้าใจที่ตรงกันและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำงาน

ปัจจัยทั้งสองประการนี้คือสิ่งที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในหน่วยงานของรัฐต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นสามารถก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากกว่าในปัจจุบัน

๑.๓ สรุปผลการสำรวจติดตามการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

๑.๓.๑ การสำรวจการติดตามและประมวลผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการ

ประกวดราคา/สอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐได้โดยภาพรวมพบว่า หน่วยงานของรัฐที่มีการประกวดราคา/สอบราคาและมีเว็บไซต์ของตนเอง ก็จะมีการนำประกาศลงเผยแพร่ในเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมถึงมีการส่งข่าวไปประกาศยังเว็บไซต์ศูนย์รวมข่าวประกวดราคาของกระทรวงการคลังด้วย

ขณะที่การเผยแพร่สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนบนเว็บไซต์นั้น ปรากฏว่ามีหน่วยงานของรัฐไม่มากนักที่ได้ดำเนินการแล้ว ณ สิงหาคม ๒๕๔๕ พบเพียง ๕๕ หน่วยงาน เฉพาะหน่วยงานของรัฐที่ตั้งอยู่ในส่วนกลาง ยังไม่รวมการสำรวจในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป ซึ่งจากการสำรวจเบื้องต้นพบว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่มากนักที่ได้ดำเนินการเช่นกัน ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่า ในบางหน่วยงานแม้จะได้มีการดำเนินการแล้ว แต่การเผยแพร่ผลสรุปดังกล่าวยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตามแบบ สขร.๑ เช่น

๑.๓.๑.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีการเผยแพร่ผลการจัดซื้อจัดจ้าง แต่ไม่ได้แสดงในภาพรวมที่สามารถเห็นได้ทันทีต้องเปิดเข้าไปดูในส่วนของผู้ชนะการคัดเลือกในแต่ละประกาศ

๑.๓.๑.๒ กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์แม้จะใช้แบบ สขร.๑ แต่ไม่ได้ระบุเหตุผลที่คัดเลือกผู้เสนอราคา

๑.๓.๑.๓ สำหรับบางหน่วยงานที่ไม่ได้มีการสรุปผลในภาพรวมประจำเดือน ก็จะใช้วิธีการประกาศผลผู้ชนะการคัดเลือกเป็นรายกรณีไป โดยในจังหวัดที่มีการประกาศสรุปผลจัดซื้อจัดจ้างนั้น บ.งจังหวัดได้มีการลงข้อมูลสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างและข่าวประกวดราคาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเว็บไซต์กลางของจังหวัดด้วยเช่น จังหวัดนนทบุรี

๑.๓.๒ ผลสำรวจข้อมูลการประกาศสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานรัฐใน เว็บไซต์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ปรากฏผลดังนี้

หน่วยงาน	ดำเนินการแล้ว	ยังไม่ทำ	หมายเหตุ (รายชื่อหน่วยงานที่ดำเนินการแล้ว)
๑.สำนักนายกรัฐมนตรี	๔	๑๔	สกล.,สปป.,สขช และ สมช.
๒.กระทรวงกลาโหม	๑	๗	กองทัพอากาศ
๓.กระทรวงการคลัง	๕	๑๕	สป. กค.กรมธนารักษ์, สนง.บริหารหนี้สาธารณะ, สนง.สลากกินแบ่งรัฐบาล, โรงงานยาสูบ
๔.กระทรวงการต่างประเทศ	๐	๑	สป.กต. ทำแทนทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวง
๕.กระทรวงการท่องเที่ยว	๒	๓	สนง.พัฒนาการท่องเที่ยว และ ท.ท.ท.
๖.กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ	๑	๖	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
๗.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒	๑๘	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์และกรมส่งเสริมการเกษตร
๘.กระทรวงคมนาคม	๔	๒๐	กรมขนส่งทางอากาศ,กรมทางหลวง,ขสมก. และการบินไทย
๙.กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒	๑๔	กรมควบคุมมลพิษและกรมทรัพยากรธรณี

หน่วยงาน	ดำเนินการแล้ว	ยังไม่ทำ	หมายเหตุ (รายชื่อหน่วยงานที่ดำเนินการแล้ว)
๑๐.กระทรวงเทคโนโลยีฯ	๔	๗	กรมอุตุนิยมวิทยา, ทสท., กสท. สนง.ส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์
๑๑.กระทรวงพลังงาน	๑	๘	บริษัท ป.ต.ท. จำกัด (มหาชน)
๑๒.กระทรวงพาณิชย์	๑	๑๐	สำนักงานปลัดกระทรวง
๑๓.กระทรวงมหาดไทย	๑	๑๑	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
๑๔.กระทรวงยุติธรรม	๐	๑๐	ยังไม่มีหน่วยงานในสังกัดดำเนินการ
๑๕.กระทรวงแรงงาน	๑	๔	สำนักงานปลัดกระทรวง
๑๖.กระทรวงวัฒนธรรม	๐	๖	ยังไม่มีหน่วยงานในสังกัดดำเนินการ
๑๗.กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ	๑	๑๐	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ
๑๘.กระทรวงศึกษาธิการ	๐	๑๒	ข้อมูลนี้ไม่นับรวมมหาวิทยาลัยของรัฐ
๑๙.กระทรวงสาธารณสุข	๐	๑๔	ยังไม่มีหน่วยงานในสังกัดดำเนินการ
๒๐.กระทรวงอุตสาหกรรม	๔	๗	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานฯ, สนง.มอก , สสว.
๒๑.ราชการไม่สังกัดกระทรวง	๒	๑๑	ก.ป.ร. และสำนักงาน กคต.
๒๒.ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	๐	๓	ยังไม่มีหน่วยงานในสังกัดดำเนินการ
๒๓.หน่วยงานอิสระของรัฐ	๓	๗	กกต. , สนง.ศาลปกครอง และสนง.ศาลรัฐธรรมนูญ
๒๔.ศาล	๑	-	ศาลแรงงาน (จำนวนศาลทั้งหมด ๒๑๔ แห่ง)
๒๕.ราชการส่วนภูมิภาค(จังหวัด)	๑๖	๕๕	มีจังหวัดที่ดำเนินการคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๓%
๒๖.อปท.รูปแบบพิเศษ	๑	๑	เมืองพัทยาดำเนินการแล้ว แต่ กทม.ยังไม่ดำเนินการ
รวม	๕๕	๒๘๒	ข้อมูลส่วนนี้ไม่รวมท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ๗,๘๕๓ แห่ง

๑.๓.๓ ผลการสำรวจถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ซึ่งดูแลศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการประจำหน่วยงานของรัฐระดับกระทรวง

๑.๓.๓.๑ จากการประมวลข้อมูลจากแบบสอบถามหน่วยงานของรัฐระดับกระทรวง จำนวน ๒๐ กระทรวง ปรากฏผลที่น่าสนใจว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๐ เจ้าหน้าที่จะรับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่ในช่วงระยะเวลา ๑-๓ ปี รองลงไปร้อยละ ๓๕ รับผิดชอบมากกว่า ๓ ปี และร้อยละ ๑๕ เพิ่งมารับผิดชอบงานได้ไม่เกิน ๑ ปี ซึ่งจากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าความต่อเนื่องของงาน

รับผิดชอบ และการส่งมอบประสบการณ์ นั้นยังมีน้อยอยู่ ในส่วนด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ การสนับสนุนของผู้บริหารในการทำงาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่นั้น อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด ถึงร้อยละ ๗๕ ในด้านความครบถ้วนของการปฏิบัติงานตามหน้าที่หน่วยงานส่วนใหญ่ยอมรับว่ายังปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบสมบูรณ์ถึงร้อยละ ๗๐ ซึ่งก็น่าจะเป็นผลจากหลายปัจจัย น่าจะเป็นปัญหาความร่วมมือของหน่วยงานอื่นๆ ในสังกัด โดยปรากฏจากแบบสอบถามว่าส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือในการทำงานระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ ๖๕ ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ ๗๐

๑.๓.๓.๒ ผลการสอบถามเรื่องแผนงานโครงการพัฒนาปรับปรุงการทำงานของหน่วยงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พบว่า ร้อยละ ๘๐ ไม่ได้มีการวางแผนงานหรือโครงการเอาไว้ แต่ข้อมูลที่น่าสนใจที่สุดซึ่งทำให้ค้นพบว่าเหตุใดการทำงานของหน่วยงานทั้งหลายจึงค่อนข้างล่าช้า หรือไม่ได้รับทราบข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย มีปัญหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว เพราะผลสำรวจพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารประจำหน่วยงานส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๖๐ นานๆ ครั้งถึงเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และมีถึงร้อยละ ๓๐ ที่ยังไม่เคยเข้าชมเว็บไซต์เลย มีเพียงส่วนน้อยเพียงร้อยละ ๑๐ ที่เข้าชมอย่างสม่ำเสมอ ประเด็นสุดท้ายการสำรวจถึงความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ ๕๐ พึงพอใจมากร้อยละ ๒๕ และกลุ่มที่พึงพอใจน้อยคิดเป็นร้อยละ ๒๕

๑.๓.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงการทำงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานรัฐต้องการให้ทางสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้ามามีบทบาทสนับสนุนอะไรบ้างนั้น คำตอบที่ได้รับมากที่สุดอันดับหนึ่งยังเป็นเรื่องการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยผ่านการฝึกอบรม การตรวจเยี่ยมหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นแก่การปฏิบัติงานให้ทั่วถึง ทั้งนี้ มีข้อเสนอที่น่าสนใจในการให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสร้างเครือข่ายในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ให้มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยผ่านกิจกรรมการประชุมสัมมนาประจำปี และอยากให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีการกำหนดให้ชัดเจนถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบงานข้อมูลข่าวสารในโครงสร้างของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้มีเจ้าภาพรับผิดชอบชัดเจน การมีหน่วยงานตัวอย่างให้ศึกษาดูงานเป็นต้นแบบ

ทั้งนี้ข้อมูลจากการรายงานในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ นี้ เมื่อเปรียบเทียบกับการรายงานในปีที่แล้วจะพบว่า มีหน่วยงานของรัฐรายงานเข้ามาจำนวนน้อยกว่าในทุกกลุ่ม โดยมีการรายงานเข้ามาเพียงประมาณร้อยละ ๑๐ ของหน่วยงานรัฐทั้งหมดที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งจากการที่เปิดให้มีการรายงานผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการด้วยนั้น ก็พบว่า มีปัญหาที่การรายงานนั้นมีหน่วยงานที่รายงานเข้ามาทั้งสองทาง และบางครั้งก็มีการรายงานข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกันเข้ามา ทั้งที่เป็นหน่วยงานเดียวกัน

๑.๓.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานและข้อเสนอแนะของหน่วยงานของรัฐ

๑.๓.๔.๑ โดยภาพรวมปัญหาอุปสรรคที่นำเสนอขึ้นมา ทั้งในหน่วยงานของรัฐส่วนกลาง ภูมิภาคและท้องถิ่น มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันอย่างมากกับการรายงานในรอบที่ผ่านมาของปีที่แล้ว กล่าวคือ ปัญหาอุปสรรคที่นำเสนอเข้ามามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดไว้ ซึ่งปัญหานี้จะพบมากในกรณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำให้มีเสียงสะท้อนปัญหาสถานที่คับแคบจำนวนมาก ทั้งที่ไม่จำเป็นต้องตั้งเป็นศูนย์ที่เป็นห้องเฉพาะเจาะจงก็ได้ ในภาพรวมจากการประเมินถึงผลสัมฤทธิ์ในเรื่องคุณภาพของการปฏิบัติงานหน่วยงานของรัฐขาดความกระตือรือร้นที่จะต้องปรับปรุงการทำงานให้ถูกต้องและครบถ้วน มีความถดถอยในคุณภาพการทำงาน หน่วยงานของรัฐเผชิญอยู่กับ “ภาวะความเฉื่อยของการปฏิบัติงานตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ” ปัญหาความทันสมัยของข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้บริการแก่ประชาชน ผู้บริหารหน่วยงานไม่ได้มีนโยบายอย่างจริงจังในการเข้ามาดูแลการปฏิบัติให้บรรลุผล โดยปัญหาสำคัญพื้นฐานเกิดจากความรู้ความเข้าใจกฎหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและความเอาใจใส่ของผู้บริหารหน่วยงานของรัฐที่ยังไม่มากพอนั่นเอง

๑.๓.๔.๒ จากข้อเสนอแนะที่นำเสนอเข้ามาในแบบรายงานและการรับฟังจากการสำรวจภาคสนามก็พบว่า ข้อเสนอที่มากเป็นอันดับหนึ่งหน่วยงานของรัฐทุกประเภทยังต้องการให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดฝึกอบรมเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการให้มากขึ้นและทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๔ การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้หน่วยงานของรัฐ ถือเป็นนโยบายสำคัญ ที่จะต้องให้หน่วยงาน ถือปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑.๔.๑ การนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกวดราคาและสอบราคา และสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ของหน่วยงานราชการ

โดยที่ในปัจจุบันในการปฏิรูประบบราชการได้มีการกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการ โดยได้มีการประเมินผลการให้คะแนนหน่วยงานราชการที่มีประสิทธิภาพ โดยมีเครื่องชี้วัดที่ชัดเจน ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่สนับสนุนในเรื่องความโปร่งใส ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติ

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งด้วย

ผลการดำเนินการ

๑.๔.๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕ รับทราบและเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๑.๔.๑.๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕ ที่ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา ผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งเรื่องความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดในเรื่องดังกล่าว ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เรียบร้อยแล้ว

๑.๔.๒ การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

เพื่อมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีบทบัญญัติรับรองสิทธิดังกล่าวไว้ในมาตรา ๕๘ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ ฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

ผลการดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕ รับทราบและเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๒. ด้านการจัดทำร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๒.๑ การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามที่คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ และยกร่างอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องเสนอ โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีการพิจารณาร่างปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าวรวมหลายครั้ง และในที่สุดคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ได้มีมติเห็นชอบกับร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๑.๑ ประเด็นสำคัญที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีมติให้ปรับปรุงแก้ไข

๒.๑.๑.๑ กำหนดให้หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๔)

๒.๑.๑.๒ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

๒.๑.๑.๓ กำหนดให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นที่เชื่อถือได้ในความถูกต้อง และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ มีผลเป็นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ได้ (เพิ่มเติมมาตรา ๑๐/๑)

๒.๑.๑.๔ กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาคำร้องเรียนแทนได้ (เพิ่มวรรคสามของมาตรา ๑๓)

๒.๑.๑.๕ กำหนดให้หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่ละหน่วยงานออกระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของตนเอง (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๑๖)

๒.๑.๑.๖ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓)

๒.๑.๑.๗ แก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

๒.๑.๑.๘ แก้ไขวาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐)

๒.๑.๑.๙ กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งแทนได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

๒.๑.๑.๑๐ แก้ไขเรื่องการแต่งตั้งวาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

๒.๑.๑.๑๑ กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีอำนาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (เพิ่มเติมมาตรา ๓๗/๑)

๒.๑.๒ ประเด็นที่เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร

ผลการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังกล่าว มีประเด็นเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีจึงประกอบด้วยร่างกฎหมาย ดังนี้

๒.๑.๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒.๑.๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

๒.๑.๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วน ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.

๒.๑.๒.๔ ร่างกฎหมายแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒.๑.๓ การพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิญญู เครืองาม) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายดังกล่าวให้เสนอคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเรื่องนี้คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑ (ฝ่ายกฎหมาย) ได้พิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๒.๑.๓.๑ เห็นควรให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เร่งรัดนำประเด็นปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในเรื่องการบังคับใช้กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยเร็ว

๒.๑.๓.๒ เห็นควรอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วน ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรีไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รอผลการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการบังคับใช้กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ในข้อ ๑ และให้รับประเด็นอภิปรายพร้อมความเห็นส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนนำเสนอ

สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป โดยในการส่งสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ให้แจ้งด้วยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จำเป็นต้องการบริหารราชการแผ่นดินมาตรา ๑๗๓^๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒.๑.๓.๓ เห็นควรอนุมัติหลักการร่างกฎหมายแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วให้ดำเนินการต่อไปได้เมื่อร่างพระราชบัญญัติในข้อ ๒ ประกาศใช้บังคับแล้ว

๒.๑.๔ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๖ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๖ (ฝ่ายกฎหมาย) ดังนี้

๒.๑.๔.๑ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นำประเด็นปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในเรื่องการบังคับใช้กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยเร็ว

๒.๑.๔.๒ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรีไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยรอผลการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการบังคับใช้กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ในข้อ ๑ และให้รับประเด็นอภิปรายพร้อมความเห็นส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปพิจารณา ส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๒.๑.๕ ผลการดำเนินการถึงปัจจุบัน

๒.๑.๕.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่องตามข้อ ๒.๑.๔ (๑) ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา

^๓ มาตรา ๑๗๓ ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาตาม มาตรา ๒๑๑ ว่า จำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดินหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใด หากสภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่ให้ความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้ง หากรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบ ให้ตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามีจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอประกอบกันเป็นคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และให้คณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภา รายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้พิจารณาแล้วต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภามีมติเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๓ ถ้ารัฐสภามีมติไม่ให้ความเห็นชอบให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

๒.๑.๕.๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติ และร่างกฎหมายไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจพิจารณา และได้ส่งผู้แทนไปชี้แจงเกี่ยวกับร่างกฎหมายตามข้อ ๒.๑.๔ (๒) ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๒.๑.๕.๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ส่งร่างพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยแจ้งว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ด้วยคะแนนเสียง ๘ ต่อ ๖ ไม่รับคำร้อง ของคณะรัฐมนตรีไว้พิจารณาด้วยเหตุผลว่า การที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร เป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่งตั้งบุคคลหรือ คณะบุคคลตามที่พระราชบัญญัตินี้กล่าวให้อำนาจไว้ การใช้อำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารจึงเป็นการใช้อำนาจตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดไว้ คณะรัฐมนตรี ไม่ได้ใช้อำนาจในฐานะที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด จึงไม่ใช่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ คณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยให้ได้ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญ มีคำวินิจฉัยเช่นนี้ ย่อมทำให้ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีบทบัญญัติที่ กำหนดให้หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ยังไม่มีความชัดเจนว่าจะกำหนดกรณีเช่นนี้ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ได้หรือไม่ เนื่องจากประเด็นนี้มิได้รับการ วินิจฉัยจากศาลรัฐธรรมนูญ จึงขอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาทบทวนแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

๒.๑.๕.๔ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการประชุมครั้งที่ ๓/ ๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๘ ได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ยืนยันร่าง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา และในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ ได้มีมติให้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ส่งข้อคิดเห็นหรือข้อสังเกตของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาทราบด้วย

๒.๑.๕.๕ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ยืนยันร่างพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมีเหตุผลว่า พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ มีเจตนารมณ์ในการบัญญัติขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมหน่วยงานอิสระ ตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนและไม่เป็นปัญหาที่จะต้องตีความ จึงยืนยันการเพิ่มเติม ข้อความ “หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน” ไว้ในมาตรา ๔ ของร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เช่นเดิม

๒.๑.๕.๖ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งข้อสังเกตของ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวม ๒ ข้อ ดังนี้

(๑) แม้ว่าในหลักการ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะเห็นว่า องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ต้องอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าจะไม่กระทบต่อความเป็นอิสระในกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องตามอำนาจหน้าที่ขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ (คณะกรรมการตามกฎหมายดังกล่าว) อาจพิจารณากำหนดข้อยกเว้นการบังคับไว้เฉพาะข้อมูลข่าวสารที่ไม่อยู่ในกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาตามอำนาจหน้าที่ขององค์การตามรัฐธรรมนูญ

(๒) ในเรื่องอำนาจการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี โดยเฉพาะในส่วน of คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ได้บัญญัติให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นผู้นำเสนอชื่อผู้สมควรเสนอแต่งตั้งต่อคณะรัฐมนตรีนั้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการชุดปัจจุบัน เห็นชอบตามที่ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอว่า อำนาจการแต่งตั้งยังคงควรเป็นคณะรัฐมนตรี แต่แนวทางการได้มาในรายละเอียดอื่น ๆ อาจเป็นไปตามร่างกฎหมายที่ได้เสนอไว้แล้ว ขณะนี้ เรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๒ การจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๒.๒.๑ หลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หมวด ๓ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลได้มีบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางที่ให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ จะต้องถือปฏิบัติ เกี่ยวเนื่องกับการจัดเก็บ การรวบรวม และการนำไปใช้ซึ่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล โดยมีหลักเกณฑ์หรือมาตรการสำคัญที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องถือปฏิบัติ ได้แก่

๒.๒.๑.๑ การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดเก็บที่ชัดเจน (Identifying Purposes) ตามมาตรา ๒๓ (๕) วรรคสอง

๒.๒.๑.๒ การจัดให้มีระบบหรือจัดเก็บเท่าที่จำเป็น รวมทั้งยกเลิกระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น (Limiting Collection and Retention) ตามมาตรา ๒๓ (๑)

๒.๒.๑.๓ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จัดเก็บจะต้องตรวจแก้ไขให้ถูกต้อง อยู่เสมอ (Accuracy) ตามมาตรา ๒๓ (๔)

๒.๒.๑.๔ การนำข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปใช้หรือไปเปิดเผยจะต้องอยู่ในกรอบวัตถุประสงค์และตามที่กฎหมายกำหนด มิฉะนั้นจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน (Consent, Limiting Use, Disclosure) ตามมาตรา ๒๔

๒.๒.๑.๕ จะต้องมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสม (Safeguards) ตามมาตรา ๒๓ (๕)

๒.๒.๑.๖ การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา เกี่ยวกับระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของหน่วยงานของตน เช่น ประเภทของบุคคลและของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จัดเก็บ ลักษณะของการใช้ข้อมูล วิธีการขอตรวจดู วิธีการขอแก้ไขและแหล่งที่มาของข้อมูล (Openness) ตามมาตรา ๒๓ (๓)

๒.๒.๒ การศึกษาเพื่อจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้ครอบคลุมภาคเอกชน

ในเรื่องนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทำการศึกษาและเตรียมการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสหภาพยุโรป และมาตรฐานนานาชาติในหลายๆ ประการ เช่น การส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุมด้านการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และความเป็นส่วนตัวในระดับนานาชาติ (International Conference of Personal Data and Privacy Protection) ตลอดจนการจัดประชุมสัมมนาเรื่องดังกล่าวขึ้นในประเทศไทยหลายครั้ง รวมทั้งว่าจ้างสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้จัดทำความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณาและดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ยกร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ขึ้นอีกฉบับหนึ่ง และได้ผ่านการระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ ในขั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๑

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เสนอร่างกฎหมายดังกล่าวให้ที่ประชุมสัมมนาร่วมระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณา ในระหว่างวันที่ ๒๗-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ ณ โรงแรมมิชชั่นฮิลล์ กอล์ฟคลับ เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งที่ประชุมสัมมนาได้มีการพิจารณาให้ความเห็นเพื่อให้ผู้ศึกษานำไปปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายหลายประการ

๒.๒.๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

หลังจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของที่ประชุมสัมมนาดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างกฎหมายในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๑ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายและร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้จัดทำร่าง และร่างที่คณะผู้วิจัยแห่งสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้จัดทำร่างขึ้นรวม ๒ ฉบับ มาพิจารณาเปรียบเทียบกันเพื่อหาข้อยุติในการดำเนินการที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันอีกครั้ง

๒.๒.๔ ผลการสัมมนาตามมติของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตาม

ข้อ ๒.๒.๓

ในการสัมมนาดังกล่าว มีข้อสังเกตให้มีการปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายหลายประการ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากร่างกฎหมาย ๒ ฉบับ ที่เสนอโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของเอกชนเหมือนกัน แม้จะมีบทบัญญัติในรายละเอียดที่แตกต่างกันบ้างก็ตาม ซึ่งผลจากการสัมมนามีความชัดเจนว่า ควรมีกฎหมายเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้เพียงฉบับเดียว และการจัดตั้งสำนักงานใหม่ควรดำเนินการเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนและประหยัด โดยให้นำผลจากการสัมมนาไปปรับปรุงร่างกฎหมายให้สมบูรณ์เหมาะสมที่สุดต่อไป ดังนั้นจึงมีมติให้รายงานคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕ (ฝ่ายสังคม วิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) เพื่อมีมติให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รับร่างกฎหมายทั้งสองฉบับมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับเดียว เพื่อเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองฯ พิจารณากลับครั้งหนึ่ง ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๒.๕ การสรุปผลการสัมมนาเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อ

พิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้สรุปรายงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาว่า แม้ว่าการสัมมนามีได้มีการหารืออย่างชัดเจนในประเด็นที่ว่า หน่วยงานใดสมควรจะเป็นผู้ที่รับผิดชอบการดำเนินการตามร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. แต่สามารถสรุปเป็นความเห็นเสนอเพื่อพิจารณาได้ ดังนี้

๒.๒.๕.๑ ร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นกฎหมายกลางด้าน

การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มิใช่กฎหมายที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีเฉพาะด้าน ดังนั้นที่ประชุมสัมมนาจึงไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดได้แย้งหรือมีข้อสังเกตในทางไม่เห็นด้วย กรณีที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามร่างกฎหมายที่เสนอ โดยให้ถือว่าเป็นประเด็นที่จะต้องตัดสินใจในระดับนโยบาย

๒.๒.๕.๒ เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการการแก้ไข

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยยกฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งขณะนี้ร่างกฎหมายดังกล่าว อยู่ระหว่างการศึกษาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับผิดชอบเป็นฝ่ายธุรการและวิชาการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการดำเนินการด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐอยู่แล้ว ดังนั้น จึงเห็นสมควรเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕ (ฝ่ายสังคม วิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) เพื่อ

พิจารณามิมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบการดำเนินการตามร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนี้ด้วย เพราะการบังคับใช้กฎหมายในด้านนี้ จะมีเอกภาพโดยมีการบูรณาการด้านบุคลากรแผนงานและแนวปฏิบัติ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีความพร้อมในเรื่องประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจ สอดคล้องกับหลักสากลที่ถือปฏิบัติกันในการมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ได้มีมติให้แจ้งมติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวม ๒ ประเด็นคือ ให้พิจารณามอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ร่างกฎหมายทั้งสองฉบับให้เป็นฉบับเดียว และให้พิจารณามิมีมติกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบทางธุรการและวิชาการตามร่างกฎหมายฉบับใหม่นี้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งไปยังกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ขอความเห็นเกี่ยวกับมติของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใน ๒ ประเด็นดังกล่าว และเมื่อได้รับทราบความเห็นแล้ว ก็จะเชิญผู้แทนของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้แทนของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ไปร่วมชี้แจงต่อคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒.๒.๖ ผลการดำเนินการจนถึงปัจจุบัน

๒.๒.๖.๑ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มีหนังสือแจ้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบว่า ได้นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

๒.๒.๖.๒ ในการประชุมคณะกรรมการกำกับการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิญญู เครืองาม) เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าของเรื่องรับผิดชอบในเรื่องนี้

๒.๒.๖.๓ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว และได้นำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งพิจารณาให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘

๒.๒.๖.๔ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้นำเรื่องร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. เรียนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเนวิน ชิดชอบ) ให้ความเห็นชอบในการส่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

๒.๒.๖.๕ คณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ ได้มีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๗ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิญญู เครืองาม) เป็นประธานกรรมการในขณะนั้น ที่อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ รับประเด็นอภิปรายและความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ไปพิจารณาด้วย โดยมีสาระสำคัญ คือ

(๑) กำหนดให้มี “คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล”

และกำหนดอำนาจหน้าที่

(๒) จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

โดยเป็นสำนักงานในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พร้อมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการ

ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล (ร่างมาตรา ๒๑ – มาตรา ๒๔) การใช้และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลรวมทั้งการเก็บรักษา การแก้ไขและการโอนข้อมูลส่วนบุคคล

(๔) กำหนดสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

(๕) กำหนดความรับผิดทางแพ่ง และบทลงโทษทางอาญา

๒.๒.๖.๖ ขณะนี้ เรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงาน

คณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคม และประชาชนทั่วไป รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ

การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐและการรับรู้และใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของประชาชน มีส่วนสำคัญที่เป็นกลไก สนับสนุนให้การบริหารบ้านเมืองมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมทั้งเป็นไปโดยประชาชนมากขึ้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงมีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ ดำเนินการจัดฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนาให้ความรู้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคมและประชาชนโดยทั่วไป รวมทั้งการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ โดยจัดสรร ให้ได้รับเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๔๕ จำนวน ๘๖๓,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจาก สถาบันเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของประเทศแคนาดา (CIDA) และมูลนิธิวิเทศพัฒนา จำนวน ๓,๖๘๕,๐๐๐ บาท โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ การอบรมสัมมนา

๓.๑.๑ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จำนวน ๘ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น ๑,๕๘๓ คน แบ่งเป็น

- เงินงบประมาณ (เดือนตุลาคม ๒๕๔๔ – กันยายน ๒๕๔๕) จำนวน ๒ ครั้ง
ดังนี้

๑. จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา
จำนวน ๑๕๕ คน

๒. จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา
จำนวน ๒๔๑ คน

- เงินงบประมาณเหลือจ่ายจากการดำเนินงานตามแผนงาน/ผลผลิตแล้ว จำนวน
๔ ครั้ง ดังนี้

๑. จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา
จำนวน ๒๑๒ คน

๒. จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา
จำนวน ๑๒๖ คน

๓. จังหวัดศรีสะเกษ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา
จำนวน ๒๐๔ คน

๔. จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา
จำนวน ๓๗๒ คน

- เงินสนับสนุนจาก CIDA และมูลนิธิวิเทศพัฒนา (เดือนตุลาคม ๒๕๔๔ –
มีนาคม ๒๕๔๕) จำนวน ๒ ครั้ง

๑. จังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๔ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา
จำนวน ๒๕๑ คน

๒. จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา
จำนวน ๓๘๒ คน

ผลที่ได้รับจากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเคยได้รับรู้กฎหมายข้อมูลข่าวสารจากหนังสือราชการ/หน่วยงาน
ของรัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๑๕ รองลงมาเป็น การสัมมนา/อบรม สื่อมวลชน ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวข้องกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่
ผู้ปฏิบัติงานด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๗๓ รองลงมาเป็น ผู้มีอำนาจสั่งเปิด/
ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร กรรมการ/อนุกรรมการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่ากฎหมายข้อมูลข่าวสารทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๐๑ รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ และเท่าเดิม ตามลำดับ

- การมาเข้าสัมมนาของผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อต้องการทราบประเด็นข้อกฎหมาย คำวินิจฉัยและแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่หน่วยงานของรัฐต้องทำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๑๒ รองลงมาคือ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ และต้องการสอบถามข้อข้องใจ อุปสรรคและทางออกในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

- หลังจากมีกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า ในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔๖ รองลงมาคือ ไม่เปลี่ยนแปลง และไม่แน่ใจ ตามลำดับ

- สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๘

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ มากที่สุด ในเรื่องความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๕๕ รองลงมาคือ ปกป้องประโยชน์สาธารณะ ปกป้องผลประโยชน์ตนเอง และเป็นช่องทางในการขอข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างได้ผล วิธีที่ดีที่สุดน่าจะเป็นการจัดสัมมนาของหน่วยงานแบบเข้มข้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑๐ รองลงมาคือ ผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ การสร้างหน่วยงานแม่แบบเพื่อการศึกษาดูงาน และผ่านทางสถาบันการศึกษาเป็นหลักสูตรพิเศษ ตามลำดับ

๓.๑.๒ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่สื่อมวลชน ผู้ดำเนินรายการท้องถิ่น หอกระจายข่าวและประชาชนทั่วไป จำนวน ๓ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น ๔๗๕ คน (ใช้เงินงบประมาณ) แบ่งเป็น

๑. จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๓๔ คน

๒. จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๕๔ คน

๓. จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๘๗ คน

ผลที่ได้จากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนารู้จัก/รับรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารจากหนังสือราชการ/หน่วยงานราชการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑๔ รองลงมาเป็น การอบรม/สัมมนา และสื่อต่างๆ ตามลำดับ และมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๘๔ รองลงมา คือ มากและน้อย ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาใช้สิทธิตรวจดู/ขอข้อมูลข่าวสารฯ จากหน่วยงานที่ว่าการอำเภอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓๕ รองลงมาคือ ศาลากลางจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ ทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๑๔ รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ และเท่าเดิม ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ โดยเกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒๒ รองลงมาคือ ช่วยเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่/หน่วยงานของรัฐ เป็นการปกป้องสิทธิประโยชน์ตนเอง และปกป้องประโยชน์สาธารณะ ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่าควรจะนำความรู้ที่ได้จากการสัมมนาไปเผยแพร่ให้ประชาชนหรือบุคคลอื่นได้รับทราบต่อไปได้ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๖ รองลงมาคือ อาจจะได้ และอาจจะไม่ได้ ตามลำดับ

๓.๑.๓ การจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารแก่ภาคประชาชน ภาคเอกชนและองค์กรทางสังคม ในส่วนภูมิภาค จำนวน ๓ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น ๗๔๗ คน (ใช้เงินสนับสนุนจาก CIDA และมูลนิธิวิเทศพัฒนา) แบ่งเป็น

๓.๑.๓.๑ จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน ๑๓๐ คน

๓.๑.๓.๒ จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๓๐๓ คน

๓.๑.๓.๓ จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๙ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๓๑๔ คน

ผลที่ได้จากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่เห็นด้วยที่ว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ เป็นเรื่องไกลตัว ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากนัก คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๖๑

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ เหมาะสำหรับประชาชนทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๔๔ รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์กรภาคเอกชน/นักธุรกิจ และสื่อมวลชน ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคาดหวังว่า ในการสัมมนาน่าจะเป็นประโยชน์เพราะได้รับรู้วิธีการขอข้อมูลข่าวสารมาใช้ในกิจกรรมที่ตนเองเกี่ยวข้องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๗๒ รองลงมาคือ จะนำไปใช้เพราะมีปัญหาการขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นด้วยที่ว่า สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนทำให้เกิดการมีส่วนร่วม การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๗๖

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า การมีกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ ทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๘ รองลงมาคือ เท่าเดิม ไม่แน่ใจ และน้อยลง ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ มากที่สุด ในเรื่องความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ รองลงมาคือ เป็นช่องทางในการขอข้อมูลข่าวสารฯ มาใช้ในการพัฒนาชุมชน ปกป้องผลประโยชน์ตนเองและปกป้องประโยชน์สาธารณะ ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรทางสังคมในการส่งเสริมผลักดันให้ประชาชนเข้ามาใช้ประโยชน์ของกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ มีความเป็นไปได้มาก คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖๕ รองลงมาคือ พอสมควร ไม่แน่ใจ และน้อย ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๒๖ รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ และเท่าเดิม ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นว่า การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ ให้ถึงประชาชนอย่างได้ผล วิธีการที่ดีที่สุดน่าจะผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๒ รองลงมาคือ การจัดเวทีชาวบ้าน ผ่านทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน/วิทยุชุมชน การจัดสัมมนาของหน่วยงานราชการ และผ่านองค์กรต่างๆ ของประชาชน ตามลำดับ

๓.๑.๔ การจัดประชุมสัมมนาที่ปรึกษาภาคประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติและการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากการประชุมหารือ ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๘ มีผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา จำนวน ๖๘ คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมก่อสร้าง ผู้แทนองค์กรชุมชนและเจ้าหน้าที่จากเขตต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร (กทม.) เจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนราชการต่างๆ อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสถาบันการศึกษา (ใช้เงินสนับสนุนจาก CIDA และมูลนิธิวิเทศพัฒนา)

ผลที่ได้รับจากการประชุมสัมมนา

- ควรยกฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นเทียบเท่ากรม เพื่อให้มีขอบเขตและอำนาจที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ และอัตรากำลังที่มากพอ

- ควรปลูกฝังให้เยาวชนและประชาชนได้มีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรขอความร่วมมือกระทรวงศึกษาธิการในการบรรจุพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ เข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอน และควรจัดทำสื่อประกอบการเผยแพร่ เช่น แผ่น CD และแผ่นพับ เป็นต้น

- สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรประสานกับกรุงเทพมหานคร (กทม.) เพื่อให้วิทยากรจากสำนักงานฯ ไปให้ความรู้กับประชาชนในการประชุมของเขตแต่ละเดือน และควรมีเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วย

- การจัดตั้งองค์กร “เครือข่ายข้อมูลข่าวสารเพื่อความโปร่งใสภาคประชาชน” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ความรู้เรื่องข้อมูลข่าวสารและเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนในการใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

- กฎหมายยังไม่มียกเว้นหน่วยงานที่ปิดบังหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งหมด จึงควรมียกเว้นที่ชัดเจน

๓.๑.๕ การจัดประชุมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงซึ่งรับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ณ ห้องประชุม ESCAP HALL อาคารสหประชาชาติ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ การประชุมดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด ๕๐๑ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง ๑๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ได้แก่ ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้บริหารและกรรมการรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ และเป็นผู้บริหารระดับกลาง ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าฝ่าย ฯลฯ ซึ่งเป็นข้าราชการ ระดับ ๗ – ๘

ผลที่ได้รับจากการสัมมนา พบว่า

ผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ เป็นกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเป็นรูปธรรม อยู่ในระดับชัดเจนพอสมควร โดยเห็นว่า ชัดเจน ร้อยละ ๔๓ ชัดเจนอยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ ๕๓ และเห็นว่าภายหลังการมีกฎหมายฉบับนี้ ทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น ขณะที่ความเห็นต่อบทบาทของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการขับเคลื่อนกฎหมายใน ๘ ปีที่ผ่านมา อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ ๔๗ น้อยไป ร้อยละ ๓๐

ในส่วนของความเห็นต่อการมีกฎหมายฉบับนี้เห็นว่า ประชาชนยังให้ความสนใจน้อย ร้อยละ ๔๗ และเป็นภาระของหน่วยงาน ร้อยละ ๓๘ ขณะที่ประโยชน์ของกฎหมายที่คิดว่าจะมากที่สุดคือการมีสิทธิในการเข้าตรวจสอบอำนาจรัฐและใช้เพื่อปกป้องสิทธิของตนเอง สำหรับข้อเสนอหัวข้อสัมมนาที่ต้องการเข้าร่วมฟังที่เสนอเข้ามามากที่สุด คือ การสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้การตีความการปฏิบัติตามกลไกที่มีอยู่ในกฎหมาย ทั้งในการใช้ดุลพินิจเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารและแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในการบังคับใช้กฎหมาย

๓.๒ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ ดังนี้

- การใช้เงินงบประมาณ ๒๕๔๘ (เดือนตุลาคม ๒๕๔๘ – กันยายน ๒๕๔๘) รวม ๓ กิจกรรม ใช้เงินงบประมาณทั้งสิ้น ๕๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น

๑. การจัดทำหนังสือ รายงานประจำปี ๒๕๔๘ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑,๕๐๐ เล่ม จัดส่งกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

๒. การจัดทำหนังสือ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ ปี ๒๕๕๔ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม รวมจัดส่งกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

๓. การสนทนาสดในรายการโทรทัศน์ รายการ “บ่ายนี้มีคำตอบ” ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๕ อ.ส.ม.ท. จำนวน ๑ ครั้ง ประมาณปลายเดือนพฤศจิกายน – ต้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๔

- การใช้เงินสนับสนุนจากสถาบันเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของประเทศแคนาดา (CIDA) และมูลนิธิวิเทศพัฒนา (เดือนตุลาคม ๒๕๔๘ – มีนาคม ๒๕๔๙) รวม ๕ กิจกรรม ใช้เงินทั้งสิ้น ๑,๒๑๒,๕๗๕ บาท แบ่งเป็น

๑. การจัดทำหนังสือ สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน จำนวน ๒๕,๐๐๐ เล่ม

๒. การจัดทำหนังสือ รวมตอบข้อหารือเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

๓. การจัดทำหนังสือ คู่มือ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จำนวน ๔,๐๐๐ เล่ม

๔. การจัดทำหนังสือ สรุปย่อคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย เล่ม ๑ ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๔๒ – ๒๕๔๖ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

๕. การจัดทำหนังสือ สรุปย่อคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย เล่ม ๒ ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๔๗ – ๒๕๔๘ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

๖. การจัดทำหนังสือ สรุปย่อคำวินิจฉัยเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองขององค์กรอิสระ ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๔๒ – ๒๕๔๘ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

๗. การจัดทำหนังสือ สรุปย่อคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๔๒ – ๒๕๔๘ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

๘. การจัดทำหนังสือ สรุปย่อคำวินิจฉัยเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๔๒ – ๒๕๔๘ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

๙. การจัดทำหนังสือ สรุปย่อคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๔๑ – ๒๕๔๘ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

๓.๓ การสนับสนุนวิทยากร

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้สนับสนุนวิทยากรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในคุณค่า สาระสำคัญและแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายแก่หน่วยงานต่างๆ ของรัฐตามที่หน่วยงานแจ้งขอมา จำนวน ๓๒ หน่วยงาน โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวนทั้งสิ้นประมาณ ๕,๕๖๗ คน

๔. ด้านการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน ต่างๆ ของรัฐ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๓^๔ วรรคหนึ่งได้กำหนดให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ในรายกรณี เช่น กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗^๕ ไม่จัดข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๘ รวมทั้งการไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ประชาชนได้มีคำขอตามมาตรา ๑๑ หรือเมื่อเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

นอกจากนี้ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มิคำขอ ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงก็สามารถใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าดำเนินการ

^๔ มาตรา ๑๓ ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๘ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผล และรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

^๕ มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้น ก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่ เพื่อขายหรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

ตรวจสอบหน่วยงานของรัฐได้ด้วย สำหรับสถิติการดำเนินการเรื่องร้องเรียนที่สรุปเสนอนี้ จะเป็นสถิติตามปี พ.ศ. ดังนี้

สถิติจำนวนเรื่องร้องเรียน		
ปีงบประมาณ	จำนวนเรื่อง	หมายเหตุ
๒๕๔๒	๑๒๒	
๒๕๔๓	๑๖๔	
๒๕๔๔	๑๕๐	
๒๕๔๕	๑๗๗	
๒๕๔๖	๒๑๐	
๒๕๔๗	๒๑๑	
๒๕๔๘	๒๑๐	
๒๕๔๙	๓๓๐	

๔.๑ การดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ (ตุลาคม ๒๕๔๘ – กันยายน ๒๕๔๙)

สำหรับผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ ปรากฏว่า มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๓๓๐ เรื่อง ซึ่งได้ดำเนินการยุติเรื่องแล้วทั้งหมด สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการร้องเรียนในช่วงระหว่าง ตุลาคม ๒๕๔๘ – กันยายน ๒๕๔๙ สรุปได้ดังนี้

จำแนกตามหน่วยงานของรัฐที่ถูกร้องเรียน

- ราชการส่วนกลาง จำนวน ๑๑๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔๖
- ราชการส่วนภูมิภาค จำนวน ๙๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๗
- ราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๑๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๕
- รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๒

จำแนกตามประเภทของผู้ใช้สิทธิร้องเรียน

- ประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๕๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗๖
- ผู้ประกอบกิจการ/พนักงานและผู้ประกอบการ จำนวน ๗๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๒
- ข้าราชการ จำนวน ๗๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙๓
- อื่น จำนวน ๒๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๘

จำแนกตามประเภทของข้อมูลข่าวสารที่มีการร้องเรียน

- ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๑๐๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔๒
- ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ จำนวน ๑๘๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔๖
- ข้อมูลการประเมิน/ข้อสอบ จำนวน ๒๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๘

- ข้อมูลการดำเนินคดีวินัย จำนวน ๑๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๔

๔.๒ กรณีผู้ใช้สิทธิร้องเรียนขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้

อำนาจตามมาตรา ๓๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

สำหรับกรณีผู้ใช้สิทธิร้องเรียนขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ใช้
อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร
ของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหน่วยงานแจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารที่มีการร้องขออยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล
แต่ผู้ใช้สิทธิไม่เชื่อการแจ้งดังกล่าวของหน่วยงาน จึงใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้มีการตรวจสอบ ซึ่งในช่วงระหว่าง
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผู้ใช้สิทธิร้องเรียนรวมทั้งสิ้น ๑๔ ราย ซึ่งจากการตรวจสอบมีทั้งตรวจพบเอกสาร
จำนวน ๖ เรื่อง ได้แก่ การตรวจสอบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการลาอุปสมบทของข้าราชการ สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำงานและอำนาจหน้าที่ของข้าราชการกรมบังคับคดี ข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับการพัฒนาที่ราชพัสดุบริเวณตลาดใหม่คอนเมืองของกรมธนารักษ์ ข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาการต่อเรือของ
กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (กรมเจ้าท่าเดิม) ข้อมูลเกี่ยวกับการสอบสวนข้อเท็จจริงของกรมอุทยาน
แห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เป็นต้น ส่วนอีก ๘ เรื่องที่ไม่มีเอกสารตามร้องเรียน ได้แก่ กรณีโรงพยาบาลลุม
พิจิตร จังหวัดจันทบุรี ไม่มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการบางคน โรงเรียนเฉลิม
พระเกียรติสมเด็จพระศรีฯ จังหวัดหนองบัวลำภู ไม่มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานบางเรื่องของผู้
อำนวยการฯ สำนักงานอัยการสูงสุดไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการพิทักษ์คุ้มครองสิทธิตามที่ประชาชนร้องขอให้
ช่วยเหลือทางกฎหมาย (กรณีผ่านไปแล้ว) หรือกรณี อบต.ผาเลือด จังหวัดอุดรธานี ไม่มีข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับหลักฐานการจัดหาครุภัณฑ์ของสำนักงาน ซึ่งรวมถึงการนำครุภัณฑ์ที่รับแจกขึ้นทะเบียนของหลวง
ต่อไปด้วยเป็นต้นนอกจากนี้ยังพบว่าสาเหตุใหญ่ของการที่ไม่มีเอกสารตามคำขอ เนื่องจากเอกสารเสียหายสูญหาย
หรือถูกทำลายไปทั้งที่การปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่
แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้และบางกรณีหน่วยงานที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูล
ข่าวสารนั้นไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว รวมทั้งบางกรณีเป็นความเข้าใจผิดเองของผู้ขอซึ่งเข้าใจไป
เองว่ามีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ทั้งๆ ที่ไม่มีการจัดทำหรือมีเอกสารดังกล่าว สำหรับข้อบกพร่องเกี่ยวกับกรณี
หน่วยงานของรัฐไม่เคร่งครัดหรือละเลยต่อการปฏิบัติตามระเบียบฯ ว่าด้วยงานสารบรรณฯ ดังกล่าว คณะกรรมการ

^๖ มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่คำขอไม่ว่า
จะเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๕ ถ้าผู้มีความไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการ
ตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้และ
แจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ
มอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้
หรือไม่ก็ตาม

ข้อมูลข่าวสารของราชการได้เคยเสนอแนะสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งดูแลการปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบดังกล่าว จนกระทั่งมีการแจ้งกำชับการปฏิบัติไปแล้ว ๒ ครั้ง จึงเป็นกรณีที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องจะได้ทำให้หน่วยงานของรัฐเก็บรักษาและดูแลให้ข้อมูลข่าวสารมีอยู่ ณ หน่วยงานที่เป็นเจ้าของเรื่องต่อไป

อนึ่ง ในการดำเนินการตรวจสอบตามมาตรา ๓๓ นี้ มีกรณีจังหวัดสตูลร้องเรียนให้ตรวจสอบเอกสารของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้แจ้งเจตนารมณ์ ของการใช้สิทธิตามกฎหมายซึ่งจะเป็นการใช้สิทธิของประชาชนเท่านั้น นอกจากนี้กรณีการใช้สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยหน่วยงานของรัฐนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายเคยได้วินิจฉัยไว้ เป็นแนวทางปฏิบัติว่า หน่วยงานของรัฐไม่ใช่ผู้ทรงสิทธิ ดังนั้นหน่วยงานของรัฐจึงไม่มีสิทธิในการขอตรวจดูตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่อย่างใด การจะได้ข้อมูลไปตรวจสอบนั้นต้องพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ที่หน่วยงานนั้นๆ จะพึงมีหรือไม่ เพื่อนำมาประกอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. ด้านการตอบข้อหารือ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ - กันยายน ๒๕๕๕)

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘ (๒) บัญญัติให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติตามที่ได้รับคำขอ และตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้กล่าวว่า บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่เอกชน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ หน่วยงานของรัฐได้หารือเป็นหนังสือมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๒๐ เรื่อง และทางโทรศัพท์ ประมาณ ๑,๐๐๐ เรื่อง โดยมีกรณีสำคัญที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานของรัฐ และเอกชน เช่น กรณีดังต่อไปนี้

๕.๑ กรมการจัดหางานหารือเกี่ยวกับการให้บริการจัดหางานในประเทศด้วยระบบ Online โดยกรมการจัดหางานเป็นสื่อกลางให้ผู้สมัครงานได้พบกับนายจ้าง และ/หรือ สถานประกอบการ ปรากฏว่า นายจ้าง และ/หรือ สถานประกอบการบางรายแสดงความประสงค์ขอเชื่อมโยงข้อมูลผู้สมัครงานที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ Online กรมการจัดหางานจึงขอหารือว่า ข้อมูลผู้สมัครงานที่ขึ้นทะเบียนกับกรมการจัดหางานในคอมพิวเตอร์เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือไม่ และกรมการจัดหางานสามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว ได้หรือไม่

คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ มีความเห็นว่า ข้อมูลผู้สมัครงานตามแบบที่ขึ้นทะเบียนหางาน ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ ที่อยู่ วุฒิการศึกษา และประวัติส่วนตัวของผู้สมัครงาน ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้สมัครงาน การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยปราศจาก

ความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลจะกระทำมิได้ แม้ตามแบบขึ้นทะเบียนงานจะมีข้อความที่แสดงถึงความยินยอมของผู้สมัครงานที่ให้ไว้ในขณะขึ้นทะเบียนงาน ถือได้แต่เพียงว่าผู้สมัครงานได้ให้ความยินยอมแก่กรมจัดหางานที่จะเปิดเผยข้อมูลต่อนายจ้างที่มีความประสงค์จะจ้างงานตรงตามคุณสมบัติหรือเงื่อนไขที่ผู้สมัครงานได้ระบุไว้ในแบบขึ้นทะเบียนคนหางานเท่านั้น ไม่อาจถือว่าเป็นความยินยอมที่อนุญาตให้กรมการจัดหางานเปิดเผยข้อมูลของผู้สมัครงานต่อนายจ้างเป็นการทั่วไปแต่อย่างใด

๕.๒ สำนักงานประกันสังคมหรือเกี่ยวกับวิธีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของนายจ้างที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานประกันสังคมแก่หน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนั้น โดยวิธีการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระหว่างหน่วยงานว่าต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ มีความเห็นว่า ในกรณีที่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระหว่างหน่วยงานนั้น หน่วยงานที่เป็นผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้แก่หน่วยงานที่ขอข้อมูลโดยผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้ภายใต้ข้อจำกัดและเงื่อนไขที่จะได้ตกลงกันระหว่างหน่วยงาน และเพียงพอที่จำเป็นต่อการใช้งานตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่ขอข้อมูลนั้นๆ หากหน่วยงานที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และหน่วยงานที่ขอข้อมูลสามารถพัฒนาระบบที่สามารถรายงานการเปิดเผย หรือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่มีรายละเอียดอนุโลมตามบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๑) ซึ่งประกอบด้วย วันเดือนปี ที่มีการเปิดเผยหรือเข้าถึงข้อมูล รวมทั้ง ชื่อ หรือ นามแฝง ของผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล (Username) และรหัสผ่าน (Password) ที่สามารถระบุตัวผู้เข้าถึงข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวในภายหลังได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตเพิ่มเติม เกี่ยวกับกรณีที่มีการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเข้าถึงหรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลด้วย ดังนี้

(๑) ก่อนที่หน่วยงานที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจะอนุญาตให้มีการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ระหว่างหน่วยงานจะต้องแน่ใจว่าหน่วยงานที่มีความประสงค์จะขอเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ เป็นหน่วยงานที่เข้าถึงหรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลภายใต้หลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ (๑) – (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) หน่วยงานที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จะต้องพิจารณาด้วยว่า หน่วยงานที่มีความประสงค์จะขอเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ มีความจำเป็นอย่างต่อเนื่องที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือมีทางเลือกอื่นที่เหมาะสมกว่า

(๓) กรณีที่เห็นสมควรอนุญาตให้มีการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ระหว่างหน่วยงาน หน่วยงานที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลส่วนบุคคล จะต้องพิจารณาถึงขอบเขตของการอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลในฐานข้อมูลของตนด้วยว่าจะอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลได้มากน้อย หรือมีข้อจำกัดเพียงใด

(๔) การเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ระหว่างหน่วยงานควรต้องดำเนินการภายใต้ข้อตกลงระหว่างหน่วยงาน ซึ่งต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการอนุญาตให้มีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ขอบเขตและข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล มาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล รวมทั้งรูปแบบของรายงานการใช้ หรือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งมีรายละเอียดอนุโลมตามบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ด้วย

๕.๓ ร้อยตำรวจเอก พิภพ เจริญกิจ หรือการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีค่าธรรมเนียมของข้อมูลข่าวสาร ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ฉบับลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ที่ยกเว้นค่าธรรมเนียม หรือลดค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้มีรายได้น้อย มีหลักเกณฑ์การพิจารณาผู้มีรายได้น้อยอย่างไร

คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ มีความเห็นว่า ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ฉบับลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เป็นเรื่องของการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีค่าธรรมเนียมของข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นการทั่วไป ซึ่งหน่วยงานมีความจำเป็นที่จะต้องเรียกเก็บเพราะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับกรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียม หรือลดค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้มีรายได้น้อยนั้น เป็นดุลพินิจของหน่วยงานที่จะพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร โดยหน่วยงานอาจพิจารณาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงฐานะความเป็นอยู่ของผู้ขอข้อมูล แต่ทั้งนี้ ผู้ขอข้อมูลจะต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับรายได้แก่หน่วยงานเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานด้วย

๖. ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

การดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกระบวนการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งปฏิเสธคำขอของประชาชนผู้ใช้สิทธิ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ปัจจุบันคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีด้วยกัน ๕ สาขา ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข
- (๒) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ
- (๓) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร

(๔) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ

(๕) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

๖.๑ การพิจารณาดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ในปี ๒๕๕๕

๖.๑.๑ การใช้สิทธิอุทธรณ์

ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีผู้ใช้สิทธิยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งสิ้น ๑๔๐ เรื่อง ซึ่งคาดว่าจำนวนเรื่องอุทธรณ์ในปี ๒๕๕๕ (ข้อมูล ๑ มกราคม - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕) ประมาณ ๑๕๕ - ๑๖๕ เรื่อง ซึ่งจะมีจำนวนใกล้เคียงกับ ๓ ปีที่ผ่านมา โดยผู้ใช้สิทธิเป็นประชาชนทั่วไปที่เป็นผู้ใช้สิทธิขอมากที่สุดจำนวน ๕๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้สิทธิขอจำนวน ๔๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑ ที่เหลือเป็นสื่อมวลชน NGO นักการเมือง และนักศึกษา รวม ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖

ตารางแสดงคำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ ถึงปัจจุบัน

ปี	๒๕๔๑	๒๕๔๒	๒๕๔๓	๒๕๔๔	๒๕๔๕	๒๕๔๖	๒๕๔๗	๒๕๔๘	๒๕๔๙ (ม.ค. - พ.ย.)	รวม
จำนวน เรื่อง อุทธรณ์	๖	๘๗	๘๓	๘๘	๑๑๗	๑๕๑	๑๘๖	๑๖๔	๑๔๓	๑,๐๒๕

๖.๑.๒ การดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

ตั้งแต่เดือนมกราคม - พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยไปแล้วทั้งสิ้น ๑๐๒ คำวินิจฉัย มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยรวม ๘๕ คำวินิจฉัยคิดเป็นร้อยละ ๘๕ และคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ๑๗ คำวินิจฉัย คิดเป็นร้อยละ ๑๕

ตารางแสดงคำวินิจฉัยจำแนกสาขา

กวม. สาขาต่างๆ	คำวินิจฉัย (เรื่อง)	ผลการพิจารณา	
		เปิดเผย	ยกอุทธรณ์
๑.สาขาการแพทย์และสาธารณสุข	๓	๓	-
๒.สาขาท่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ	-	-	-
๓.สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร	๔	๔	-
๔.สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ	๔๗	๔	-
๕.สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย	๑๐๒	๘๕	๑๗
รวม	๑๑๓	๙๖	๑๗

จำนวนเรื่อง que เข้าสู่กระบวนการพิจารณาวินิจฉัยจำแนกเป็นประเภทเรื่องต่างๆ ได้ดังนี้

ลำดับ	ประเภทเรื่องอุทธรณ์	จำนวนเรื่อง	คิดเป็นร้อยละ
๑.	การดำเนินการทางวินัย	๓๓	๒๓%
๒.	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑๓	๙%
๓.	การตรวจสอบการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน	๓๕	๒๗.๕%
๔.	ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	๑๒	๘.๕%
๕.	การบริหารงานบุคคลและการประเมินผลการปฏิบัติงาน	๑๐	๗%
๖.	การสอบแข่งขัน/สอบคัดเลือก/การเสนอผลงานทางวิชาการ	๕	๓.๕%
๗.	การดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม	๑๘	๑๒.๕%
๘.	ข้อมูลข่าวสารอื่นๆ	๑๓	๙%
	รวม	๑๔๓	๑๐๐%

ตัวอย่างคำวินิจฉัยที่น่าสนใจ

กรณีที่ ๑ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสียดายโรงเรือนและที่ดิน

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยาง จังหวัดมหาสารคาม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้จัดการหอพักปิยวรรณอพาร์ทเมนต์ มีหนังสือลงถึงเจ้าพนักงานประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ท่าขอนยาง ว่า ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ที่จะยื่นแบบแสดงรายการเสียดายโรงเรือนและที่ดินของหอพักปิยวรรณอพาร์ทเมนต์ แต่ผู้อุทธรณ์ทราบว่าในการยื่นแบบแสดงรายการเสียดายโรงเรือนและที่ดิน ณ อบต. แห่งนี้ใช้มาตรฐานในการยื่นและชำระที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การยื่นแบบแสดงรายการเสียดายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการยื่นแบบแสดงรายการเสียดายสำหรับหอพักของผู้อุทธรณ์ว่ามีได้มีการปฏิบัติ หรือเลือกปฏิบัติในทางที่อาจจะมิชอบ ผู้อุทธรณ์ใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารพร้อมสำเนาเอกสารแบบแสดงรายการเสียดายโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.๒) หนังสือแจ้งการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.๘) และใบเสร็จภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด. ๑๒) ของปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๔ ของหอพักจำนวน ๓ แห่ง ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ท่าขอนยาง ได้แก่ หอพักสุมรัตน์ หอพักร่มจักร และหอพักสินทรัพย์ทวีคุณ เพื่อให้ผู้อุทธรณ์จะได้นำไปตรวจสอบความชอบธรรมและใช้ประโยชน์ในการยื่นแบบแสดงรายการเสียดายของผู้อุทธรณ์

สำนักงาน อบต. ท่าขอนยางมีคำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หากหน่วยงานของรัฐไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลจะเปิดเผยมิได้

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ปรากฏข้อเท็จจริงได้ความว่า หอพักปิยวรรณอพาร์ทเมนต์ (ซึ่งผู้อุทธรณ์เป็นผู้จัดการ) หอพักสุมรัตน์ หอพักร่มจักร และหอพักสินทรัพย์ทวีคุณตั้งอยู่บนถนนหน้ามหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยหอพักปิยวรรณอพาร์ทเมนต์และหอพักสินทรัพย์ทวีคุณอยู่ในซอยห่างถนนใหญ่ไม่เกิน ๑๐๐ เมตร ส่วนหอพักสุมรัตน์และหอพักร่มจักรอยู่ติดถนนใหญ่ หอพักปิยวรรณอพาร์ทเมนต์เริ่มเปิดดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นปีแรก และมีกำหนดต้องยื่นแบบเสียดายโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.๒) ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของ อบต. ท่าขอนยางในปีภาษี ๒๕๕๓ กำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีโดยนำอัตราค่าเช่า ลักษณะอาคาร ทำเลที่ตั้ง มาประกอบการคิดคำนวณค่ารายปี โดยหอพักที่อยู่ห่างจากถนนใหญ่ไม่เกิน ๑๐๐ เมตร จะเสียดายในเกณฑ์เดียวกัน และจัดเก็บภาษีในอัตรา ๑๒.๕% ของค่ารายปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้ประกอบการหอพักได้ร้องเรียนว่าหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในปีภาษี ๒๕๕๓ ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงของหอพักแต่ละรายทำให้การจัดเก็บไม่เป็นธรรม อบต. ท่าขอนยางจึงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในปีภาษี ๒๕๕๔ ใหม่โดยคำนวณจากค่าเช่าทั้งปี แต่ปรับลดให้ ๔ เดือน เนื่องจากเป็นช่วงหยุดเทอมของนักศึกษา และหักลดหย่อนให้ ๓๕% ที่เหลือถือเป็นค่ารายปี จากนั้นจึงจัดเก็บภาษีในอัตรา ๑๒.๕% ของค่ารายปี สำหรับปีภาษี ๒๕๕๔ ผู้ประกอบการหอพักได้มาร้องเรียนต่อ อบต.ท่าขอนยางอีกว่า หลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษี

โรงเรียนและที่ดินของปีภาษี ๒๕๔๘ ไม่เป็นธรรม ขณะนี้ อบต. ท่าขอนยางจึงอยู่ระหว่างการพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดินใหม่เพื่อใช้สำหรับปีภาษี ๒๕๔๘ ซึ่งกำหนดต้องขึ้นแบบประเมินในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ทั้งนี้ หอพักสุมลรัตน์ และหอพักร่มฉัตรผู้ประกอบการมีฐานะเป็นบุคคลธรรมดา ส่วนหอพักสินทรัพย์ทวีคุณผู้ประกอบการคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัดสินทรัพย์ทวีคุณมีฐานะเป็นนิติบุคคล แต่การจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดินของหอพักทั้ง ๔ แห่งดังกล่าวใช้หลักเกณฑ์เดียวกันตามที่ อบต.ท่าขอนยางกำหนดในแต่ละปีไม่ว่าจะเป็นหอพักที่ประกอบการโดยนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอคือ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสียภาษีโรงเรียนและที่ดินตามแบบ ภ.ร.ด.๒ ภ.ร.ด.๘ และ ภ.ร.ด.๑๒ ปีภาษี ๒๕๔๗ และปีภาษี ๒๕๔๘ ของหอพักสุมลรัตน์ หอพักร่มฉัตร และหอพักสินทรัพย์ทวีคุณ ซึ่งแยกพิจารณาได้เป็นเป็น ๒ กรณี คือ

(๑) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสียภาษีโรงเรียนและที่ดินของหอพักสินทรัพย์ทวีคุณ ที่ประกอบการโดยห้างหุ้นส่วนจำกัดสินทรัพย์ทวีคุณซึ่งเป็นนิติบุคคล มิใช่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล จึงมิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะแสดงถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเปิดเผยได้

(๒) ส่วนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสียภาษีโรงเรียนและที่ดินของหอพักสุมลรัตน์ และหอพักร่มฉัตรที่ดำเนินการโดยบุคคลธรรมดา มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ประกอบกับหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีของหอพักที่ดำเนินการโดยนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดา อบต. ท่าขอนยางได้ใช้หลักเกณฑ์อย่างเดียวกัน การเปิดเผยข้อมูลการเสียภาษีของหอพักสินทรัพย์ทวีคุณ ซึ่งมีที่ตั้งมิได้ติดถนนใหญ่เช่นเดียวกับหอพักของผู้อุทธรณ์ จึงน่าจะเป็นการเพียงพอในการตรวจสอบความถูกต้องโปร่งใสในการปฏิบัติงานของ อบต. ท่าขอนยางแล้ว อบต.ท่าขอนยางจึงอาจไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารการเสียภาษีของเจ้าของหอพักทั้งสองแห่งได้

จึงวินิจฉัยให้ อบต. ท่าขอนยางเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสียภาษีโรงเรียนและที่ดินตามแบบ ภ.ร.ด.๒ ภ.ร.ด.๘ และ ภ.ร.ด.๑๒ ปีภาษี ๒๕๔๗ และปีภาษี ๒๕๔๘ ของหอพักสินทรัพย์ทวีคุณ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ ส่วนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสียภาษีโรงเรียนและที่ดินของหอพักสุมลรัตน์และหอพักร่มฉัตร อบต. ท่าขอนยางมีอำนาจที่จะไม่เปิดเผยได้

กรณีที่ ๒ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดิน

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานที่ดินจังหวัดสระบุรี สาขาแก่งคอย

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสระบุรี สาขาแก่งคอย ร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเอกสารนิติกรรม สัญญาซื้อขายที่ดินของบริษัท กัลป์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น จำกัด ที่บ้านหนองแห่น ตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี (โครงการ โรงไฟฟ้าแก่งคอย ๒) กับผู้ครอบครองเดิม

สำนักงานที่ดินจังหวัดสระบุรี สาขาแก่งคอย มีคำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้ขอทราบร้องขอ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากผู้ขอทราบไม่ระบุเลขหนังสือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน (โฉนดที่ดิน) ของบริษัทฯ ที่ต้องการข้อมูล หากเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร เป็นการตรวจสอบทรัพย์สินของบริษัท อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของที่ดินได้ ตามนัยมาตรา ๑๕(๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ปรากฏข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้ขอทราบเป็นเจ้าของที่ดินที่อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่ประมาณ ๗๐ ไร่ อยู่ติดกับที่ดินโครงการโรงไฟฟ้าแก่งคอย ๒ ซึ่งบริษัท กัลฟ์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น จำกัด เป็นของที่ดิน และเป็นผู้ดำเนินการโครงการโรงไฟฟ้าซึ่งมีพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าประมาณ ๔๐๐ ไร่ ขณะนี้โรงไฟฟ้าอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง ผู้ขอทราบมีความประสงค์จะใช้ที่ดินของผู้ขอทราบเพื่อทำหมู่บ้านจัดสรร จึงเป็นผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าหลายประการ เช่น อากาศเสีย น้ำเสีย ถูกแย่งใช้น้ำ และอาจเกิดอุบัติเหตุ โรงไฟฟ้าระเบิด เป็นต้น อาจทำให้มูลค่าที่ดินของผู้ขอทราบรวมทั้งที่ดินใกล้เคียงรอบโรงไฟฟ้าราคาลดลง ผู้ขอทราบต้องการเจรจาปัญหาที่ผู้ขอทราบได้รับความเดือดร้อนกับทางบริษัทฯ แต่ไม่ได้รับการสนองตอบ ผู้ขอทราบใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อต้องการทราบว่า บริษัทฯ ซื้อที่ดินที่ตั้งโรงไฟฟ้ามาก่อนจะมีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) หรือไม่ และจะได้นำข้อมูลไปใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้พิจารณาว่า การอนุญาตให้ดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้ขอทราบร้องขอคือหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดินระหว่างบริษัท กัลฟ์ เพาเวอร์ เจเนอเรชั่น จำกัด กับผู้ขาย ซึ่งมี ๒ ฉบับคือ หนังสือสัญญาซื้อขายระหว่างบริษัทฯ กับบุคคลธรรมดาฉบับหนึ่ง และหนังสือสัญญาซื้อขายระหว่างบริษัทฯ กับนิติบุคคลอีกฉบับหนึ่ง สัญญาซื้อขายที่ดินดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงานที่ดินจังหวัดสระบุรี สาขาแก่งคอย จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามสัญญาซื้อขายที่ดินทั้งสองฉบับของบริษัทฯ ก็เพื่อดำเนินการตามโครงการโรงไฟฟ้าแก่งคอย ๒ ซึ่งเป็นโครงการที่มีผลกระทบต่อสาธารณสุข ผู้ขอทราบซึ่งมีที่ดินติดกับโครงการโรงไฟฟ้าและเป็นผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการโรงไฟฟ้า จึงมีสิทธิได้ทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตนให้ได้รับความเป็นธรรมดังนั้น เมื่อพิจารณาโดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้ขอทราบร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้ขอทราบทราบได้ เว้นแต่ชื่อผู้ขายและราคาที่ซื้อขายที่ดินตามหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดินระหว่างบริษัทฯ กับผู้ขายที่เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หากเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร สำนักงานที่ดินจังหวัดสระบุรี สาขาแก่งคอย จึงอาจใช้ดุลพินิจที่จะไม่เปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสระบุรี สาขาแก่งคอยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่

ผู้อุทธรณ์ร้องขอ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้เป็นดุลพินิจของสำนักงานที่ดิน จังหวัดสระบุรี สาขาแก่งคอยที่จะไม่เปิดเผยชื่อผู้ขาย และราคาที่ซื้อขายที่ดินในหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดิน เฉพาะฉบับระหว่างบริษัทฯ กับบุคคลธรรมดาได้

กรณีที่ ๓ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งพาณิชย์จังหวัด มีหนังสือถึง ปลัดกระทรวงพาณิชย์ว่า ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์มีคำสั่งที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน กรณีมีผู้กล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์ ในการแก้ข้อกล่าวหา ผู้อุทธรณ์ใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารจำนวน ๒ รายการ ได้แก่

(๑) รายละเอียดการสืบสวนข้อเท็จจริง เอกสารการให้ถ้อยคำของพยาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในการกล่าวหาผู้อุทธรณ์ตามประเด็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) รายงานสรุปความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงที่กล่าวหาผู้อุทธรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์มีคำสั่งปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ระหว่างการดำเนินการสอบสวน การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ตาม มาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า กระทรวงพาณิชย์ได้รับหนังสือร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการสนับสนุนตลาดผลิตภัณฑ์ภูมิภาควินิจฉัยของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ซึ่งเน้นในเรื่องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ผลิตและผู้ประกอบการสินค้า OTOP ได้จัดทำ “โครงการศูนย์การผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้า OTOP” เป็นการดำเนินการที่มีพฤติกรรมแสวงหาประโยชน์ใส่ตนเองและพรรคพวก ทำให้การใช้งบประมาณของรัฐไม่ถูกต้องและไม่เป็นประโยชน์แก่ราชการโดยรวม สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เพื่อดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าว คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ทำการสืบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้อุทธรณ์ (ซึ่งขณะนั้นได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งพาณิชย์จังหวัดอีกจังหวัดหนึ่งแล้ว) และรวบรวมพยานเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตามกรณีปรากฏในหนังสือร้องเรียน แต่ระหว่างการสืบสวน คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้พบประเด็นการกล่าวหาอื่นอีก และได้ทำการสรุปประเด็นพิจารณาออกเป็น ๔ ประเด็น และมีผลสรุป ดังนี้

(๑) เรื่องศูนย์การผลิต การแปรรูป และการตลาดผลิตภัณฑ์ครบวงจร ซึ่งเป็นกรณีที่มีการร้องเรียน ไม่ปรากฏว่าผู้ว่าราชการจังหวัดได้อนุมัติในเรื่องนี้แต่อย่างใด ความเสียหายที่อาจจะเกิดจากการร้องเรียนจึงยังไม่เกิด คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรยุติเรื่อง

(๒) เรื่องศูนย์บูรณาการแสดงและจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ คณะกรรมการฯ เห็นว่า ผู้อุทธรณ์ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฯ ถูกต้องแล้ว ซึ่งมีผลทำให้อาคารของศูนย์ฯ เป็นทรัพย์สินของทางราชการไปแล้วเพราะเป็นศูนย์ของทางราชการ จึงไม่มีมูลกรณีความผิดทางวินัยในประเด็นเรื่องนี้ เห็นควรยุติเรื่อง

(๓) เรื่องการทุจริตเงินรายได้ของศูนย์บูรณาการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ คณะกรรมการฯ เห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้สมคบกับบุคคลภายนอกทำการทุจริตแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น

(๔) เรื่องพฤติกรรมที่ไม่โปร่งใสเกี่ยวกับการนำสินค้าไปแสดงและจำหน่ายในต่างประเทศ ตามยุทธศาสตร์จังหวัดที่นำกลุ่มผู้ผลิตสินค้าไปแสดงและจำหน่ายต่างประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์พิจารณาผลการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า ควรตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ เฉพาะในประเด็นที่ ๓ เรื่องการทุจริตเงินรายได้ของศูนย์บูรณาการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ตามที่คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเสนอ ส่วนประเด็นที่ ๔ ยังไม่มีมูลเพียงพอที่จะกล่าวหาผู้อุทธรณ์ว่า กระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงตามที่คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเสนอ

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้อุทธรณ์ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงระบุว่า มีผู้ร้องเรียนในเรื่องหนึ่ง แต่ผลการสืบสวนคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเห็นว่า ผู้อุทธรณ์มีมูลความผิดในอีกเรื่องหนึ่ง ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอทั้ง ๒ รายการ เพื่อต้องการทราบว่ามีกรณีไหน อย่างไร แคล่ไหน เพียงไร ที่ผู้อุทธรณ์ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในขณะดำรงตำแหน่งพาณิชย์จังหวัดที่ทำให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้รวบรวมพยานหลักฐานแล้วสรุปกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และผู้อุทธรณ์จะได้ใช้เตรียมการให้ข้อมูลและรายละเอียดข้อเท็จจริงแก่คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ถูกต้อง ไม่สับสนหลงประเด็นเหมือนกับที่ได้รับการปฏิบัติจากคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง และการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ล่วงเลยมานานแล้ว เวลานานทำให้ผู้อุทธรณ์เสียสิทธิในการได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน และเสื่อมเสียชื่อเสียง ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์ไม่มีความประสงค์จะทราบชื่อของผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยานแต่อย่างใด

ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ชี้แจงว่า ขณะมาชี้แจงการสอบสวนอยู่ระหว่างการรวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหา เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วจึงจะแจ้งข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (ส.ว.๓) ให้ผู้อุทธรณ์ทราบเพื่อแก้ข้อกล่าวหาต่อไป ซึ่งคาดว่าจะแจ้ง ส.ว.๓ ได้ภายในหนึ่งเดือน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอทั้ง ๒ รายการ คือ จำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ การสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการเสร็จแล้วและผลการสืบสวนเป็นมูลให้สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้อุทธรณ์โดยตรง และแม้จะอยู่ระหว่างการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงล่วงเลยมานานแล้ว เวลานาน ซึ่งผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ชี้แจงว่า จะแจ้ง ส.ว.๓ ให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ภายในหนึ่งเดือนนับแต่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ แต่เมื่อล่วงเลยกำหนด

ดังกล่าวแล้ว ผู้อุทธรณ์ยังไม่ได้รับการแจ้ง ส.ว.๓ แต่อย่างไรจึงเป็นการดำเนินการล่าช้า ทำให้ผู้อุทธรณ์เสียเปรียบในการต่อสู้แก้ข้อกล่าวหาได้ ผู้อุทธรณ์จึงควรได้ทราบข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตนให้ได้รับความเป็นธรรมในการเตรียมตัวเพื่อแก้ข้อกล่าวหา ทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การเปิดเผยจะเป็นอันตรายต่อผู้ให้ข้อมูลเป็นพยาน หรือเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนทางวินัย ประกอบกับผู้อุทธรณ์แจ้งว่าไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยชื่อพยานแต่อย่างใด ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์อาจใช้ดุลพินิจไม่เปิดเผยชื่อพยาน หรือข้อความที่อาจทำให้ทราบชื่อพยานได้ จึงมีมติให้สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอทั้ง ๒ รายการ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้เป็นดุลพินิจของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ที่จะไม่เปิดเผยชื่อพยาน หรือข้อความที่อาจทำให้ทราบชื่อพยานได้

กรณีที่ ๑ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงสถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง ขอคัดสำเนาบันทึกประจำวัน หนังสือมอบอำนาจ หมายค้น และเอกสารอื่นในการแจ้งความดำเนินคดีแก่ผู้อุทธรณ์ในความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์

สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวางมีคำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสอบสวนรวบรวมพยานเพิ่มเติมเพื่อสรุปสำนวนเสนอพนักงานอัยการพิจารณาดำเนินการต่อไป ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๖ บัญญัติไว้ว่าเมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ผู้มีส่วนได้เสียจึงจะมีสิทธิร้องขอเอกสารหลักฐานในคดีได้

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ปรากฏข้อเท็จจริงได้ความว่า บริษัท อาตาริยูโรป เอส.เอ.เอส. ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลห้วยขวางว่า ร้านวอร์ อินเทอร์เน็ตเอนด์เกมส์ ซึ่งมีผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของหรือผู้ดูแล กระทำการละเมิดงานวรรณกรรม โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของบริษัท อาตาริยูโรปฯ ต่อมา เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าตรวจค้นร้านวอร์ อินเทอร์เน็ตเอนด์เกมส์ ตามหมายค้นของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ผลการค้นพบว่าที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ มีไอคอนเกมส์ เดอะเมทริก เทอร์มินเตอร์ ๓ ซึ่งนายสมชาติ เจือจันทิก ยืนยันว่าบริษัท อาตาริยูโรปฯ เป็นเจ้าของโปรแกรมดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงจับกุมผู้อุทธรณ์และยึดเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน ๔๑ เครื่อง พร้อมอุปกรณ์อื่นๆ ต่อมาในวันเดียวกัน บริษัท อาตาริยูโรปฯ กับผู้อุทธรณ์ตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน โดยผู้อุทธรณ์ยินยอมชำระค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนห้าหมื่นห้าพันบาท และบริษัท อาตาริยูโรปฯ ยินยอมสละสิทธิในการดำเนินคดีกับผู้อุทธรณ์ทั้งทางแพ่งและทางอาญา ซึ่งพนักงานสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้จึงอนุญาตให้ถอนคำร้องทุกข์ ผู้อุทธรณ์ได้ใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อตรวจสอบว่า บริษัท อาตาริยูโรปฯ เป็นเจ้าของโปรแกรมเกมส์ เดอะเมทริก เทอร์มินเตอร์ ๓ และนายสมชาติ เจือจันทิก เป็นผู้มีอำนาจจัดการแทนหรือไม่

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาเอกสารที่ใช้ในการแจ้งความดำเนินคดี หมายค้น และรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีแล้วเห็นว่า

(๑) ความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นความผิดอันยอมความได้ จึงเป็นความผิดต่อส่วนตัว ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พนักงานสอบสวนจะมีอำนาจสอบสวนคดีก็ต่อเมื่อได้มีการร้องทุกข์ และผู้ร้องทุกข์ต้องเป็นผู้เสียหายหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายเท่านั้น ดังนั้น เมื่อนายสมชาติ เจือจันทิก อ้างว่าได้รับมอบอำนาจจากบริษัท อาตาริยูโรปฯ ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาย่อมมีสิทธิที่จะตรวจสอบว่า บริษัท อาตาริยูโรปฯ เป็นเจ้าของงานที่มีลิขสิทธิ์อันจะถือว่าเป็นผู้เสียหายในความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ และนายสมชาติ เจือจันทิก เป็นผู้มีอำนาจจัดการแทนหรือไม่ ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นเงื่อนไขสำคัญในเรื่องสิทธิการร้องทุกข์และอำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวน

(๒) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติทั้งหลายในประมวลกฎหมายนี้ซึ่งว่าด้วยการจับและการค้น เจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายนั้นต้องแจ้งข้อความในหมายให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบและถ้ามีคำร้องขอ ให้ส่งหมายนั้นให้เขาตรวจดู” หมายค้นจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยแก่ผู้อุทธรณ์

(๓) คดีนี้เป็นความผิดต่อส่วนตัว เมื่อถอนคำร้องทุกข์ไปแล้วมีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๕ พนักงานสอบสวนจึงไม่มีอำนาจสอบสวนคดีต่อไป และพนักงานอัยการก็ไม่มีอำนาจฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล กรณีจึงไม่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๖ ที่หน่วยงานอ้างแต่อย่างใด การเปิดเผยรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมีมติให้สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวางเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

กรณีที่ ๑ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเกี่ยวกับแบบแสดงรายการภาษี

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานสรรพากรพื้นที่ตรัง

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่าผู้อุทธรณ์ ซึ่งเป็นกรรมการบริษัทเฟิร์สอันดามัน เทรเวล อินเตอร์ เนชั่นแนล จำกัด มีหนังสือถึงสำนักงานสรรพากรพื้นที่ตรัง ขอสำเนาแบบแสดงรายการภาษี ภ.ง.ด. ๓ ภ.ง.ด. ๕๐ ภ.ง.ด. ๕๓ ภ.ง.ด. ๕๐ และ ภ.ง.ด. ๕๑ ของบริษัทเฟิร์สอันดามันฯ ในปีภาษี ๒๕๓๔-๒๕๕๕

สำนักงานสรรพากรพื้นที่ตรังมีคำสั่งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่าคำร้องขอข้อมูลข่าวสารไม่เป็นไปตามกฎหมาย เนื่องจากผู้อุทธรณ์ไม่ใช่กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทเฟิร์สอันดามันฯ

ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มีเพียง ๓ รายการ ดังนี้

(๑) แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๕ กรณีหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา ๕๐ (๓) (๔) (๕) สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๕๐ (๕) (๖) (๗) (๘) และการเสียภาษี ตามมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร (ภ.ง.ด.๓)

(๒) แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา ๖๘ และ มาตรา ๖๙ แห่งประมวลรัษฎากร (ภ.ง.ด.๕๐)

(๓) แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา ๓ เตรส และมาตรา ๖๙ ทวิ และการ เสียภาษีตามมาตรา ๖๕ จัตวา (ภ.ง.ด.๕๓)

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมการบริหาร ราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า บริษัทเฟิร์สอันดามันฯ มีกรรมการ ๕ คน กรรมการซึ่งลงลายมือชื่อผูกพันบริษัทได้คือ นายสิน พันธุ์พัฒนาศิลป์ ลงลายมือชื่อร่วมกับกรรมการอื่นอีกคนหนึ่ง และประทับตราบริษัท ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ถือหุ้นและเป็นกรรมการคนหนึ่งต้องการขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานฟ้องร้องดำเนินคดีกับกรรมการผู้จัดการและกรรมการผู้ลงนามผูกพันบริษัท เนื่องจาก ผู้อุทธรณ์สงสัยว่ามีการถ่ายเทเงินสดของบริษัทให้แก่บุคคลภายนอกหรือตัวกรรมการผู้จัดการ ต่อมาในระหว่าง พิจารณา สำนักงานสรรพากรพื้นที่ตรงมีหนังสือถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารชี้แจงว่า ผู้อุทธรณ์ ขอตรวจดูและขอสำเนาแบบ ภ.ง.ด. ๓ ภ.ง.ด. ๕๐ ภ.ง.ด. ๕๓ ภ.ง.ด. ๕๐ และ ภ.ง.ด. ๕๑ ที่มีผู้รับรองของ บริษัทเฟิร์สอันดามันฯ ตั้งแต่ปีภาษี ๒๕๓๔ - ๒๕๔๕ โดยแจ้งว่าผู้อุทธรณ์เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทเฟิร์สอันดามันฯ และมีได้แจ้งเหตุผลการขอข้อมูลข่าวสาร สำนักงานสรรพากรพื้นที่ตรงตรวจสอบแล้วพบว่าผู้อุทธรณ์เป็น กรรมการของบริษัทเฟิร์สอันดามันฯ แต่มิได้เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ดังนั้น การเปิดเผยทำให้ รู้เรื่องกิจการของผู้เสียภาษีอากรหรือของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร และเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร เป็นข้อมูลข่าวสาร ของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการ นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น และเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูล ตาม มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) (๖) และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และ แจ้งว่าแบบแสดงรายการภาษีตั้งแต่ปีภาษี ๒๕๓๔ - ๒๕๔๓ ครบกำหนดทำลายเอกสารไปแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการ บังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ความหมายของ “ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” ไว้ว่า หมายความว่า เฉพาะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลธรรมดา ที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ดังนั้น แบบแสดงรายการ ภาษีของบริษัทเฟิร์สอันดามันฯ ซึ่งเป็นนิติบุคคล จึงมิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล กรณีนี้ผู้อุทธรณ์เป็น กรรมการของบริษัทเฟิร์สอันดามันฯ ต้องรับผิดชอบร่วมกันกับกรรมการอื่นในบรรดากิจการทั้งหลายที่บริษัทได้ กระทำไป จึงย่อมมีสิทธิที่จะได้ตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแก่

ผู้อุทธรณ์ไม่น่าจะทำให้เกิดความเสียหายแต่ประการใด ทั้งผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารโดยอาศัยสิทธิของ
ผู้อุทธรณ์เอง มิได้กระทำการแทนบริษัทเฟิร์สอันคัมมันฯ จึงไม่ต้องพิจารณาว่าในการขอข้อมูลข่าวสารผู้อุทธรณ์
เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทเฟิร์สอันคัมมันฯ หรือไม่

สำหรับมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร ที่บัญญัติว่า “เจ้าพนักงานผู้ใดโดยหน้าที่ราชการตาม
ลักษณะนี้ ได้รู้เรื่องกิจการของผู้เสียภาษีอากรหรือของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง ห้ามมิให้นำออกแจ้งแก่ผู้ใด หรือยังให้
ทราบกันต่อไปโดยวิธีใด เว้นแต่จะมีอำนาจที่จะกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย” นั้น มิได้ตัดสิทธิผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็น
กรรมการของบริษัทเฟิร์สอันคัมมันฯ ผู้เสียภาษีอากร ที่จะขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.
๒๕๔๐ ยังบัญญัติว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดแม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายใด ให้ถือว่า
เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบหากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีตามที่บัญญัติไว้ จึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงาน
สรรพากรพื้นที่ตรงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เท่าที่มีอยู่แก่ผู้อุทธรณ์

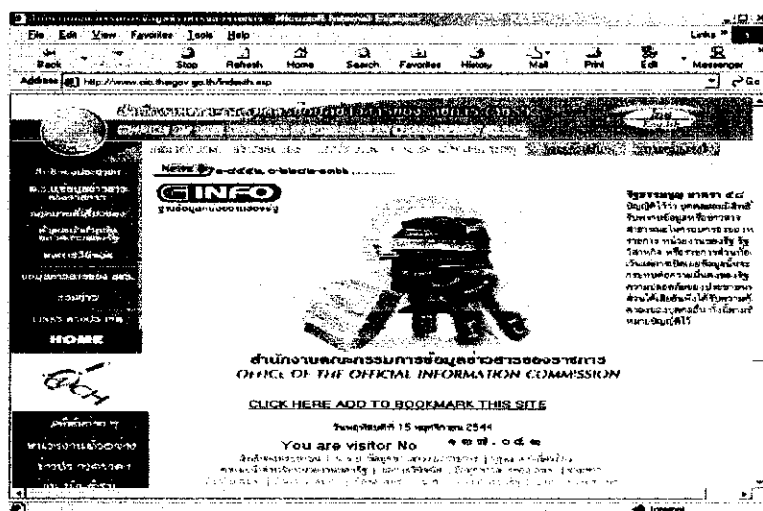
๗. ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยกลุ่มงานพัฒนาระบบสารสนเทศ
ข้อมูลข่าวสาร ได้ดำเนินงานด้านสารสนเทศข้อมูลข่าวสารในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังนี้

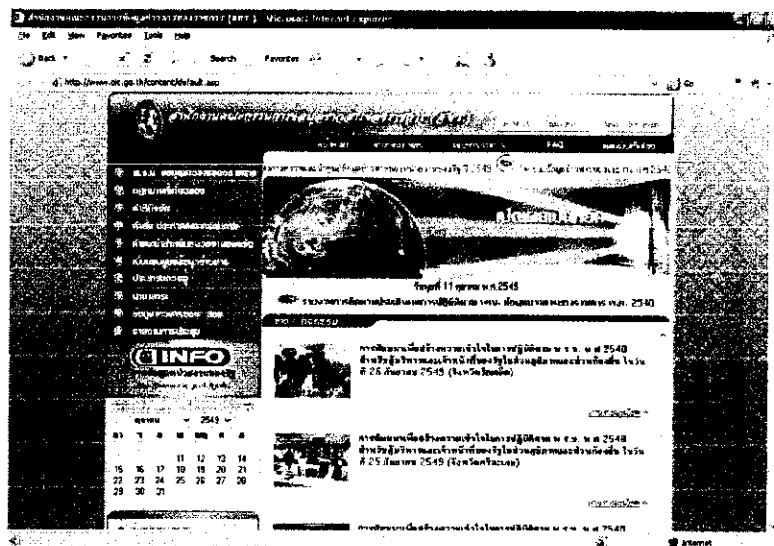
๗.๑ พัฒนาระบบเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน ดังนี้

๗.๑.๑ เปลี่ยนแปลงรูปแบบของเว็บไซต์

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์
ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ระบบการเผยแพร่ข้อมูลและให้บริการผ่านเว็บไซต์ของ
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ให้บริการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงจำเป็นต้องมีการ
พัฒนาและปรับปรุงให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารจึงได้มีการ
เปลี่ยนแปลงรูปแบบเว็บไซต์ใหม่ให้เหมาะสม ดังภาพที่แสดง เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕

ภาพแสดง รูปแบบเว็บไซต์เดิม

ภาพแสดง รูปแบบเว็บไซต์ใหม่

๓.๑.๒ พัฒนาวีธีการเผยแพร่ข้อมูล

รูปแบบเว็บไซต์ใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปได้มีการพัฒนาวีธีการเผยแพร่ข้อมูลที่แสดงความเคลื่อนไหว (Dynamic) มากยิ่งขึ้น โดยเน้นให้ผู้ให้บริการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมากยิ่งขึ้น เช่น ข่าว/กิจกรรม สื่อสิ่งพิมพ์/สื่อโสตฯ เอกสารเผยแพร่ งานวิจัย คำถามที่ถามบ่อย (FAQ) และกระดานถามตอบ (Webboard) เป็นต้น

๓.๑.๓ ปรับปรุงและเพิ่มเติมข้อมูล

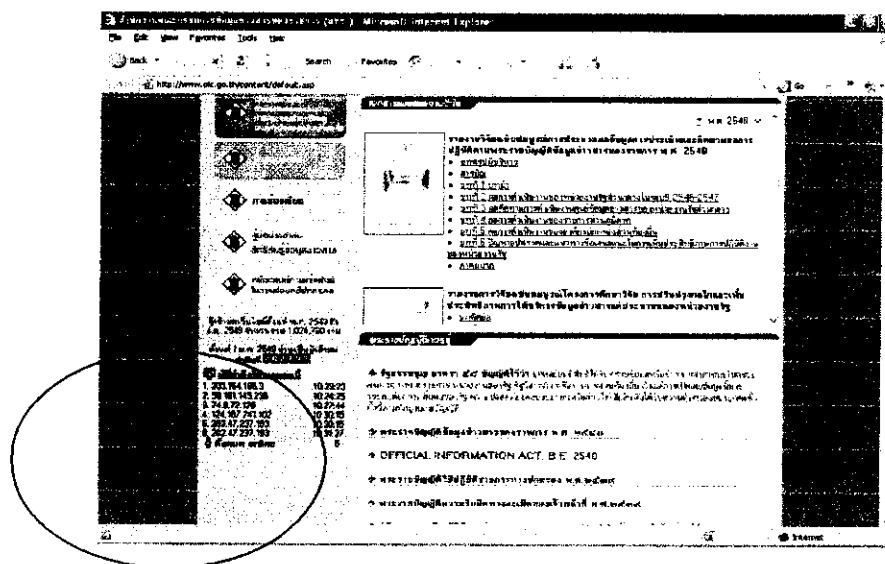
มีการปรับปรุงเนื้อหาที่มีอยู่เดิมให้ถูกต้องชัดเจน และมีรายละเอียดมากขึ้น เช่น หัวข้อประชาชนควรรู้ ซึ่งประกอบด้วย การร้องเรียน การอุทธรณ์ การตรวจสอบข้อมูล การแก้ไขข้อมูล มีการเพิ่มเติมเนื้อหา คือ ขั้นตอนและวิธีการร้องเรียน - อุทธรณ์ ข้อเสนอแนะการร้องเรียน - อุทธรณ์ แบบหนังสือร้องเรียน - อุทธรณ์ คำนวณโหลดแบบหนังสือร้องเรียน - อุทธรณ์ และตัวอย่างการเขียนคำร้องเรียน - อุทธรณ์ เป็นต้น

๓.๑.๔ เปลี่ยนแปลงวิธีรวบรวมสถิติข้อมูลของผู้ใช้บริการเว็บไซต์

การเปลี่ยนแปลงเว็บไซต์ใหม่มีการปรับเปลี่ยนวิธีการคำนวณจำนวนสถิติ ผู้ที่ให้บริการเว็บไซต์ ดังนี้

(๑) นับเฉพาะจำนวนคนที่มาใช้บริการที่มีหมายเลข IP ต่างกันเท่านั้น ถ้าผู้ใช้เดิมที่เป็นหมายเลข IP เดิม ทำการ Refresh เว็บไซต์ใหม่ จะไม่มีการนับจำนวนสถิติ ซึ่งแตกต่างจากเว็บไซต์เดิมที่นับจำนวนสถิติทุกครั้ง ที่มีการเรียกเว็บไซต์ใหม่ ทำให้จำนวนสถิติที่ได้มีจำนวนมากเกินความเป็นจริง

(๒) มีส่วนที่แสดงให้เห็นถึงผู้ที่กำลังใช้งานเว็บไซต์อยู่ (Online) ขณะนั้น จำนวนที่ราช ดังภาพที่แสดง

ภาพแสดง สถิติผู้ให้บริการ และผู้ที่กำลังใช้งานขณะนี้ท้าย

(๓) สถิติของผู้ให้บริการเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (เดือนมกราคม ๒๕๕๕ – เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕) มีจำนวน ๑๕๖,๔๖๔ ราย เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวิธีรวบรวมสถิติตามรูปแบบเว็บไซต์ใหม่ (เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ – เดือนกันยายน ๒๕๕๕) มีจำนวน ๑๖,๕๕๒ ราย รวมทั้งสิ้น ๒๑๔,๔๖๖ ราย

๑.๒ พัฒนาระบบสารสนเทศในการบริหารงานของสำนักงาน

ปรับปรุงระบบสารสนเทศในการบริหารงานของสำนักงานที่ดำเนินงานโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดำเนินงานโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ต่อเนื่องมาถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานของสำนักงาน เช่น ระบบอุทธรณ์และวินิจฉัย ระบบร้องเรียน เป็นต้น เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานของสำนักงาน รวมทั้งการให้บริการแก่ภาคประชาชนด้วย

๑.๓ รณรงค์เผยแพร่สัญลักษณ์ GINFO แก่หน่วยงานของรัฐในส่วนกลาง

มีการจัดทำหนังสือเวียนแจ้งหน่วยงานของรัฐในส่วนกลางจำนวน ๑๐๐ หน่วยงาน เพื่อขอความร่วมมือให้นำสัญลักษณ์ GINFO ติดไว้บนหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับเว็บไซต์ฐานข้อมูลหน่วยงานรัฐ และให้หน่วยงานปรับปรุงข้อมูลของหน่วยงานในฐานข้อมูลหน่วยงานรัฐ (GINFO) ให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันด้วย ซึ่งสรุปผลจากการดำเนินงานดังกล่าวมีหน่วยงานของรัฐที่ให้ความร่วมมือคิดเป็นร้อยละ ๘๐

ส่วนที่ ๒

เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐

เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีเป้าหมายการดำเนินการ ดังนี้

๑. เร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์และ แนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์ และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายโดยวิธีต่างๆ โดยมีแผนการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

๑.๑ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยการใช้เงินงบประมาณปกติ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีโครงการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กฎหมายข้อมูลข่าวสาร ที่ได้ขออนุมัติวงเงินงบประมาณ ดังนี้

๑.๑.๑ คำวิสถโหมณาและเผยแพร่ : การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ วงเงินรวม ๖,๑๔๔,๐๐๐ บาท

- สื่อโทรทัศน์

(๑) การสนทนาสดในรายการโทรทัศน์ จำนวน ๓ ครั้งๆ ละอย่างน้อย
๒๐ นาที

(๒) การถ่ายทอดสดงานสัมมนาทางวิชาการ ๕ ปี กฎหมายข้อมูล
ข่าวสาร จำนวน ๑ ครั้ง ประมาณ ๓ ชั่วโมง

- สื่อวิทยุ

(๑) การผลิตและเผยแพร่สารคดีสั้น ๑๐ ตอนๆ ละ ๑ นาที ออกอากาศ
อย่างน้อย ๖๐๐ ครั้ง ทางสถานีวิทยุที่ได้รับความนิยม ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

(๒) การผลิตและเผยแพร่สปอตวิทยุ ความยาว ๓๐ วินาที ออกอากาศ
อย่างน้อย ๕๐๐ ครั้ง ทางสถานีวิทยุที่ได้รับความนิยม ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

- สื่อสิ่งพิมพ์

(๑) การจัดทำหนังสือรายงานประจำปี ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม รวมจัดส่งกลุ่มเป้าหมาย ๒,๐๐๐ แห่ง

(๒) การจัดทำหนังสือคำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ โดยคณะกรรมการวินิจฉัย
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๔๕ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม พร้อมซีดี ๕,๐๐๐ แผ่น รวมจัดส่งกลุ่มเป้าหมาย ๔,๐๐๐
แห่ง

(๓) การจัดทำจดหมายข่าว สขร. จำนวน ๖ ฉบับๆ ละ ๑๒,๐๐๐ เล่ม รวม
จัดส่งกลุ่มเป้าหมาย ๑๐,๐๐๐ แห่ง

(๔) การจัดทำ แผ่นพับ จำนวน ๓๐,๐๐๐ แผ่น

๑.๑.๒ ค่าใช้จ่ายในการอบรมสัมมนา: การจัดสัมมนา วงเงินรวม ๔,๒๔๘,๐๐๐

บาท

(๑) การสัมมนาเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารแก่
ภาคประชาชน องค์กรทางสังคม และสื่อมวลชนในส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๒ ครั้งๆ ละ ๒๐๐ คน

(๒) การสัมมนาเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ สำหรับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ และ
สถาบันการศึกษาในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๒ ครั้งๆ ละ ๓๐๐ คน

๑.๒ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยไม่ใช้เงินงบประมาณ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมี
โครงการจะขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมประชาสัมพันธ์
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นต้น
โดยจะดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้

- สื่อโทรทัศน์

(๑) การสนทนาสดในรายการโทรทัศน์ ความยาวอย่างน้อย ๒๐ นาที จำนวน
อย่างน้อย ๑ ครั้ง เช่น ในรายการ “ครองสถานการณ์” และ/หรือรายการ “มุมใหม่ไทยแลนด์” ทางช่อง ๑๑ เป็นต้น

(๒) การเสนอข่าวตัวอักษรวิ่งในรายการต่างๆ ของ ช่อง ๕ อ.ส.ม.ท. และ/หรือ
ช่อง ๑๑ เดือนละประมาณ ๑ ครั้ง

(๓) การเสนอรายงานข่าวสั้นทางช่อง ๕ อ.ส.ม.ท. และ/หรือ ช่อง ๑๑ เดือนละ
ประมาณ ๑ ครั้ง

- สื่อวิทยุ

(๑) การสนทนาในรายการวิทยุ ความยาวอย่างน้อย ๑๐ นาที จำนวนอย่างน้อย
๔ ครั้ง เช่น รายการ “บันทึกสถานการณ์” (ตอนเช้า) และ/หรือ รายการ “หมูนตามวัน” (ตอนเย็น) ทาง FM
๙๒.๕ MHz รายการของสถานีวิทยุรัฐสภา เป็นต้น

(๒) การเผยแพร่สปอตวิทยุของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ ความยาว ๓๐ วินาที จำนวนอย่างน้อย ๓๐ ครั้ง ออกเผยแพร่ทาง FM ๙๒.๕ MHz และสถานีวิทยุต่างๆ
ในต่างจังหวัด

(๓) การเสนอรายงานข่าวสั้น ทาง FM ๙๒.๕ MHz และสำนักข่าวไทย เดือนละ
ประมาณ ๑ ครั้ง

- สื่อสิ่งพิมพ์

การลงพิมพ์บทความ/สารคดีในหนังสือ/วารสาร/จุลสารของหน่วยงานและหนังสือพิมพ์ เช่น วารสารของกรมประชาสัมพันธ์และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จุลสาร สปน. สัมพันธ์ รวมทั้งหนังสือพิมพ์ในส่วนภูมิภาค เป็นต้น อย่างน้อย ๓ ครั้ง

๒. การเพิ่มมาตรการในการออกตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะดำเนินมาตรการเพื่อให้การปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้นำโครงการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเป็นเรื่องหนึ่งที่น่าเข้าสู่การจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง (Blueprint for Change) ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในปี ๒๕๕๐ ซึ่งมีโครงการที่จะดำเนินการตรวจแนะนำอีก ๓๔ จังหวัด อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๒ จัดทำคู่มือตลอดจนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยงานตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการปฏิบัติที่ดีและถูกต้อง (Best Practice Model) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เตรียมดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นต้นแบบ (Model) สำหรับหน่วยงานของรัฐในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจะดำเนินการในปี ๒๕๕๑-๒๕๕๓

๓. การติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘ เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. จัดทำตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘ เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทาง เว็บไซต์ ของหน่วยงาน รวมทั้งเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการ ซึ่งหน่วยงานต่างๆ จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการและมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เพื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงาน ก.พ.ร. จักได้ติดตามประเมินผลต่อไป

๔. การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศ

ในการดำเนินงานด้านสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ตั้งเป้าหมายในปี ๒๕๕๐ จะดำเนินการต่อเนื่องจากเป้าหมายในปี ๒๕๔๙ โดยผลักดันและส่งเสริมให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้รับการพัฒนาหรือปรับปรุงระบบงานแล้วมาใช้ในการบริหารงานของสำนักงานอย่างจริงจัง เพื่อให้สำนักงานมีระบบการจัดเก็บเอกสารและระบบฐานข้อมูลที่ดีในการบริหารงานต่อไป ส่วนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน จะดำเนินการพัฒนาและนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ เพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย และได้รับความสนใจจากผู้ใช้บริการยิ่งขึ้น

๕. การจัดให้มีกระบวนการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียนและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในส่วนภูมิภาค

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดเตรียมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดให้มีอนุกรรมการฯ เฉพาะในแต่ละจังหวัดหรือแต่ละเขตพื้นที่ สำหรับกลุ่มเพื่อการดำเนินการหรือประสานภารกิจร่วมกับองค์กรที่มีในแต่ละจังหวัดหรือเขตพื้นที่ดังกล่าวเพื่อเพิ่มความสะดวกในการร้องเรียนสำหรับภาคประชาชน โดยได้ดำเนินงานเรื่องร้องเรียนตามที่มีประชาชนใช้สิทธินับแต่เริ่มบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีแนวโน้มจำนวนเรื่องร้องเรียนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ สำหรับเป้าหมายในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ นั้น คาดว่าจะมีเรื่องร้องเรียนประมาณ ๓๕๐ เรื่อง ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดต่อไป สำหรับเรื่องร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการฯ ตรวจสอบข้อมูลที่หน่วยงานแจ้งว่าไม่มีนั้น คาดว่าในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ จะมีหน่วยงานหารือประมาณ ๕๐ เรื่อง การหารือทางเครือข่ายสารสนเทศ ประมาณ ๑๐๐ เรื่อง รวมทั้งคาดว่าจะมีการหารือทางโทรศัพท์จำนวน ๓,๐๐๐ เรื่องด้วย

ส่วนที่ ๓

การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตินในเรื่องการสนับสนุน
การบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตินเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีดังต่อไปนี้

๑. การขยายผลการกำหนดให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่น

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใสเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๕ เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ

(๑.๒) ตัวชี้วัดดังกล่าวมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค เท่านั้น ยังไม่มีผลใช้ประเมินสำหรับราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งโดยข้อเท็จจริงและบทบัญญัติแห่งกฎหมายหน่วยงานส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเปิดเผยข้อมูลในครอบครอง โดยเฉพาะการจัดข้อมูลไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ด้วยตนเองตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๕

(๒) ข้อกฎหมายและนโยบายรัฐบาล

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกลไกในการผลักดันให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ ซึ่งนำไปสู่การบริหารราชการที่โปร่งใส อันเป็นปัจจัยหลักของธรรมาภิบาล ประกอบกับรัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ มีนโยบายที่จะพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส ประสิทธิภาพ เป็นธรรม และประหยัด

(๓) ข้อเสนอ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีความโปร่งใส และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่เน้นเรื่องความโปร่งใส จึงควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้กรมส่งเสริม

การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

๒. การปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่บัญญัติรองรับสิทธิของประชาชนในการรับรู้รับทราบข้อมูลข่าวสารในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ทำให้ประชาชนคนไทย มีสิทธิรับรู้ สิทธิตรวจสอบ ขอสำเนาและขอคำรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารราชการได้ หน่วยงานของรัฐจึงต้องมีหน้าที่สำคัญในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานโดยปราศจากการร้องเรียนและการอุทธรณ์ของประชาชน

(๑.๒) จากกรณีที่ประชาชนใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นปรากฏว่า หน่วยงานแจ้งปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอเป็นเหตุให้มีประชาชนมาใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อขอให้ตรวจสอบตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่เสมอๆ ผลการตรวจสอบพบข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นเหตุให้การขอใช้สิทธิของประชาชนเป็นไปอย่างไม่สมบูรณ์ โดยสาเหตุสำคัญของการปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ประชาชนร้องขอเกิดจากการที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ในเรื่องของการรักษา และการทำลายหนังสือราชการ เป็นเหตุให้ไม่มีข้อมูลข่าวสารของราชการดังกล่าว

(๒) ข้อยกขหมายและระเบียบ

(๒.๑) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๑ ได้กำหนดในเรื่องการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารไว้ว่า “ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร”

(๒.๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

- ฯลฯ -

ข้อ ๖๑ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ระมัดระวังรักษาหนังสือให้อยู่ในสภาพใช้ราชการได้ทุกโอกาส หากชำรุดเสียหายต้องรีบซ่อมให้ใช้ราชการได้เหมือนเดิม หากสูญหายต้องหาสำเนามาแทน ถ้าชำรุดเสียหายจนไม่สามารถซ่อมแซมให้คงสภาพเดิมได้ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ และให้หมายเหตุไว้ใน

ทะเบียนเก็บด้วย ถ้าหนังสือสูญหายเป็นเอกสารสิทธิตามกฎหมายหรือหนังสือสำคัญที่เป็นการแสดงเอกสารสิทธิให้ดำเนินการแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนด้วย หากมีเอกสารของทางราชการได้สูญหายหรือเสียหายจนไม่อาจนำมาใช้ราชการได้แล้วเป็นเรื่องทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย ซึ่งต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วย

- ๑๗๑ -

ข้อ ๖๖ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการเก็บหนังสือ สำหรับหนังสือที่ครบอายุการเก็บ แล้วจัดทำบัญชีหนังสือขอทำลาย เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการทำลายหนังสือ ...

- ๑๗๑ -

(๓) ข้อเสนอ

ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเพื่อเป็นมาตรการในการดูแลรักษาและป้องกันความเสียหาย และการสูญหายของเอกสารทางราชการ จึงเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการเพื่อมีมติให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรักษาหนังสือราชการ และการทำลายหนังสือราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยเคร่งครัด หากเกิดความบกพร่องของการไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติดังกล่าว ให้ดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและหากเกิดความเสียหายขึ้นหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบและดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓ การนำความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และความรู้เกี่ยวกับสิทธิ ความเป็นอยู่ส่วนตัว บรรจุเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันการศึกษา

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาเรื่องการเผยแพร่ภาพข่าวเหยื่ออาชญากรรมของสื่อมวลชน เพื่อพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริง และกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพข่าวของสื่อมวลชน เพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดความเป็นอยู่ส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญ และสิทธิในข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ตกเป็นข่าว

(๑.๒) คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ พิจารณาเรื่องการเผยแพร่ภาพข่าวเหยื่ออาชญากรรมของสื่อมวลชน ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ ได้มีมติให้ขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา ให้พิจารณานำความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และความรู้เกี่ยวกับสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว บรรจุเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันการศึกษาด้วย

(๒) ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๑๕ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้
หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย
ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

- ฯลฯ -

มาตรา ๑๖ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าข้อมูลข่าวสารของราชการจะ
เปิดเผยต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใด และสมควรมีวิธีการรักษาไว้หรือไม่ ให้หน่วยงานของรัฐกำหนด
วิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความ
ควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น หรือผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูล
ที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้

(๓) ข้อเสนอ

ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล
ของผู้ตกเป็นข่าว จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาขอความร่วมมือจาก
สถาบันการศึกษา ให้นำความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และความรู้เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ความเป็นอยู่ส่วนตัว
บรรจุเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันการศึกษาด้วย

๔ การให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง สรุปผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไว้ในรายงานประจำปีของหน่วยงาน

(๑) หลักการและเหตุผล

๑.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘ (๑)
(๒) และ (๕) ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจหน้าที่ในการสอดส่องดูแลและให้
คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ
จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสมแต่
อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง อำนาจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ถือเป็นบทบาทสำคัญของคณะกรรมการ ที่จะมีส่วนช่วยให้
การดำเนินงานต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ สามารถบรรลุถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิที่จะ
รับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยอาศัยการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ทำหน้าที่ตรวจสอบ
ติดตามข้อมูลผลการดำเนินงานทั้งความก้าวหน้าตลอดจนปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติของหน่วยงาน
ของรัฐนำเสนอให้กับคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการแก้ไขต่อไป

(๑.๒) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ เห็นชอบให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ รายงานผลการปฏิบัติพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ปีละ ๑ ครั้ง

(๒) ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ว่า คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๒.๑) สอดส่องดูแล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒.๒) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ

(๒.๓) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวง หรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้

(๒.๔) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓

(๒.๕) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๒.๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๒.๗) ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

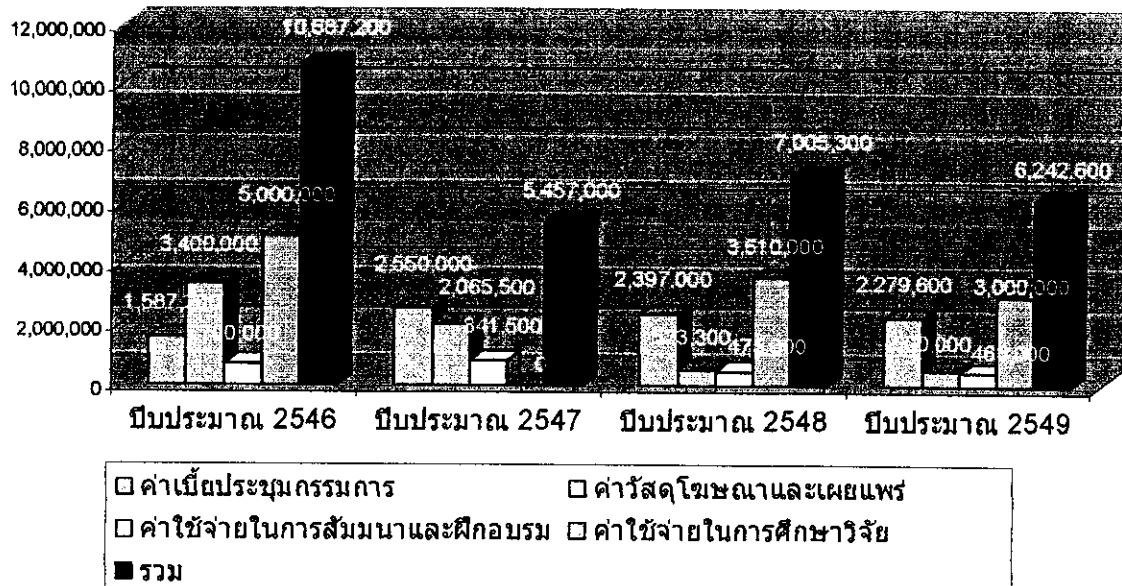
(๓) ข้อเสนอ

เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มากยิ่งขึ้น จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจัดทำสรุปผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไว้ในรายงานประจำปีของหน่วยงานด้วย

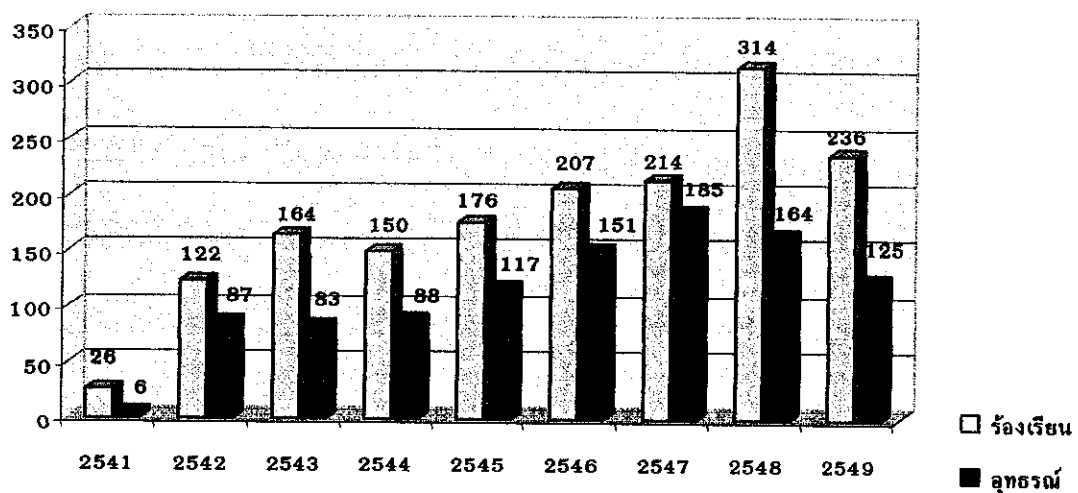
ส่วนที่ ๔

แผนภูมิแสดงงบประมาณปีงบประมาณ ๒๕๔๖-๒๕๔๗ และ
จำนวนเรื่องร้องเรียน – อุทธรณ์ ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๗

แผนภูมิแสดงงบประมาณ ปี 2546 - 2549

แผนภูมิแสดงจำนวนเรื่องร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2541 - 2549

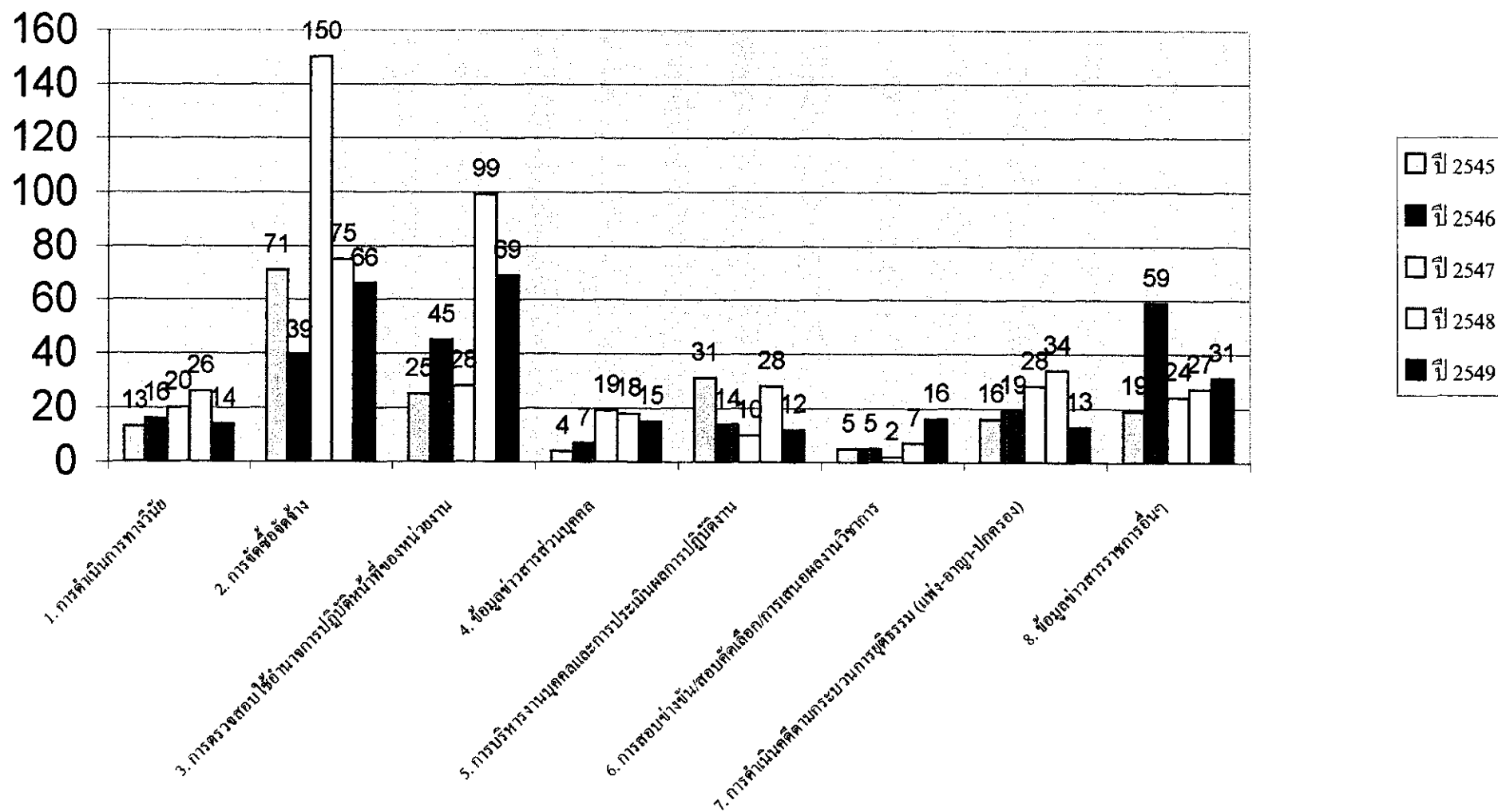
สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2541 - 2549 แยกตามหน่วยงาน

รหัส	หน่วยงาน	2542		2543		2544		2545		2546		2547		2548		ม.ก. - ค.ค. 2549	
		ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์
1	ส่วนราชการอิสระ	5	7	4	5	5	4	8	9	6	6	9	12	32	16	18	21
2	สำนักงานกฤษฎีกา	12	4	6	6	3	1	3	6	6	4	2	4	12	6	3	5
3	กระทรวงกลาโหม	1	1	2	2	2	0	1	0	3	0	1	2	0	1	0	0
4	กระทรวงการคลัง	5	7	16	12	5	9	11	6	10	17	15	10	14	6	8	6
5	กระทรวงการต่างประเทศ	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	0	0	1
6	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	7	6	13	13	6	3	3	2	5	1	6	3	4	4	7	0
7	กระทรวงคมนาคม	5	1	11	1	20	8	9	8	5	3	9	7	4	3	12	1
8	กระทรวงพาณิชย์	1	0	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	0	0	2
9	กระทรวงมหาดไทย	12	3	11	2	7	7	10	9	7	7	7	6	9	8	7	6
10	กระทรวงยุติธรรม	2	6	1	2	1	2	1	1	4	4	4	7	10	8	3	4
11	กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	0	3	2	0	1	3	2	2	2	1	2	11	5	20	1	3
12	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4	0	3	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
13	กระทรวงศึกษาธิการ	18	11	21	8	29	14	28	14	37	29	35	31	50	31	34	24
14	กระทรวงสาธารณสุข	3	3	7	5	13	10	7	4	8	7	5	7	15	13	17	3
15	กระทรวงอุตสาหกรรม	2	0	0	1	1	1	2	2	1	0	0	1	2	0	1	0
16	ทบวงมหาวิทยาลัย	11	9	10	7	6	4	9	7	3	3	0	0	0	0	0	0
17	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	3	2
18	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	2	0	1	0	0
19	กระทรวงพลังงาน	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0
20	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	7	1	3	1
21	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	3	4	3	1	2
22	ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	1	1	1	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
23	ส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวง ทบวง	4	19	13	9	12	7	16	16	14	20	20	17	9	4	5	6
24	หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาค	5	1	7	0	8	3	5	8	18	15	10	15	18	7	8	7
25	หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น	23	5	34	6	30	11	60	20	72	25	82	39	115	31	105	31
26	องค์การวิชาชีพ	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
27	กลุ่ม NGOs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	รวม	122	87	164	83	150	88	176	117	207	151	214	185	314	164	236	125

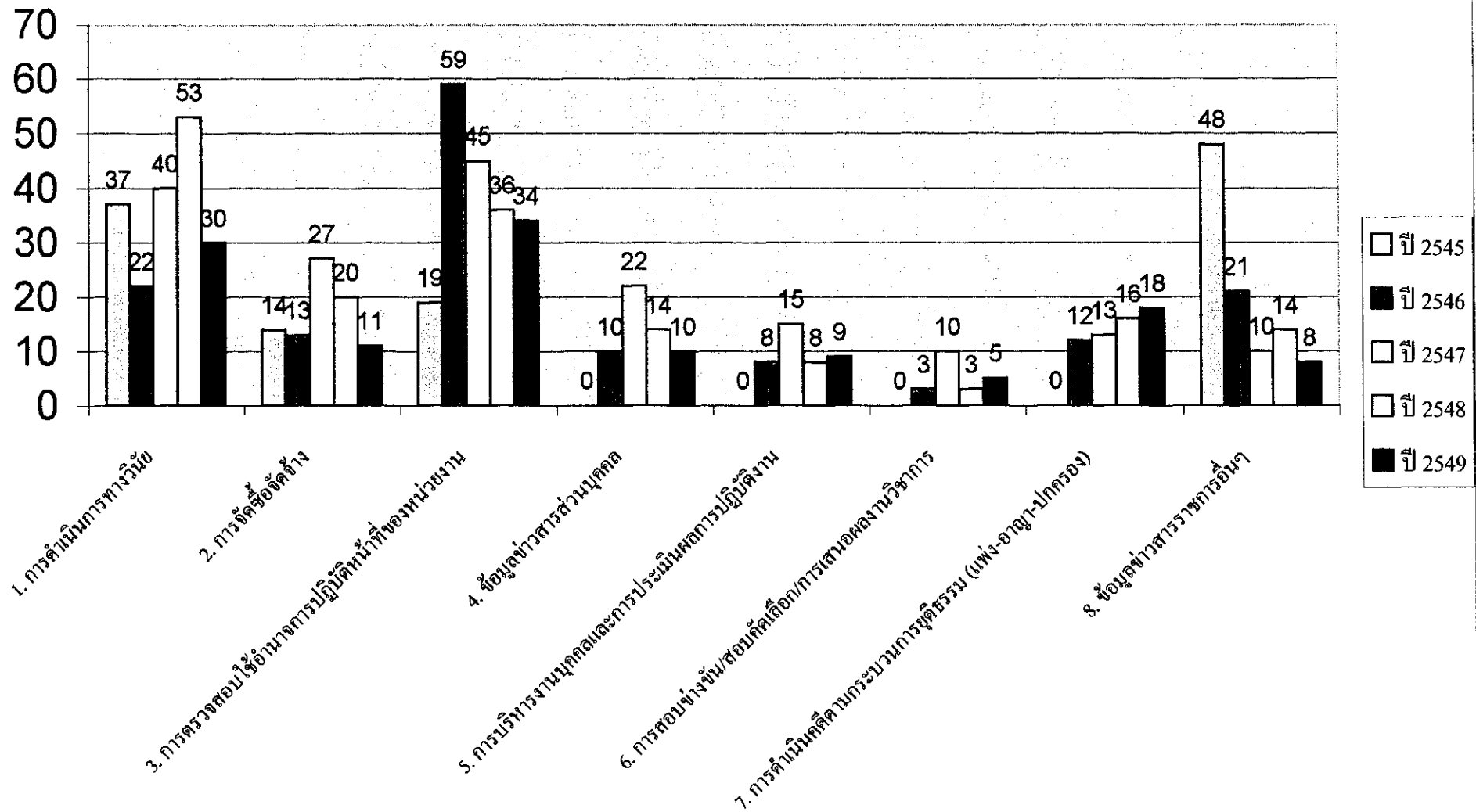
สถิติประเภทเรื่องร้องเรียนและเรื่องอุทธรณ์ปี 2545-2549

ประเภทเรื่อง	ปี 2545		ปี 2546		ปี 2547		ปี 2548		ปี 2549 (ม.ก.-ต.ค.)	
	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์
1. การดำเนินการทางวินัย	13	37	16	22	20	40	26	53	14	30
2. การจัดซื้อจัดจ้าง	71	14	39	13	150	27	75	20	66	11
3. การตรวจสอบใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน	25	19	45	59	28	45	99	36	69	34
4. ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	4	0	7	10	19	22	18	14	15	10
5. การบริหารงานบุคคลและการประเมินผลการปฏิบัติงาน	31	0	14	8	10	15	28	8	12	9
6. การสอบแข่งขัน/สอบคัดเลือก/เสนอผลงานวิชาการ	5	0	5	3	2	10	7	3	16	5
7. การดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม (แพ่ง-อาญา-ปกครอง)	16	0	19	12	28	13	34	16	13	18
8. ข้อมูลข่าวสารราชการอื่นๆ	19	48	59	21	24	10	27	14	31	8
รวม	184	118	204	148	281	182	314	164	236	125

แผนภูมิแสดงสถิติประเภทเรื่องร้องเรียนปี 2545-2549

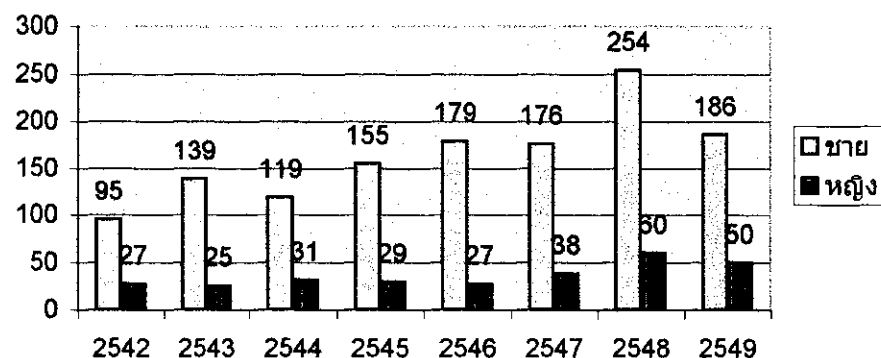
แผนภูมิแสดงสถิติประเภทเรื่องอุทธรณ์ปี 2545-2549

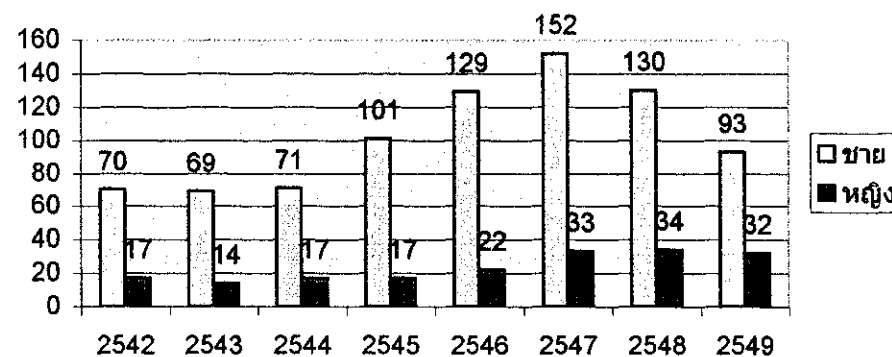
สถิติเรื่องร้องเรียนและเรื่องอุทธรณ์ปี 2542-2549 แยกตามเพศ

เพศ	ปี พ.ศ.															
	2542		2543		2544		2545		2546		2547		2548		2549 (ม.ค.-ต.ค.)	
	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์
ชาย	95	70	139	69	119	71	155	101	179	129	176	152	254	130	186	93
หญิง	27	17	25	14	31	17	29	17	27	22	38	33	60	34	50	32
รวม	122	87	164	83	150	88	184	118	206	151	214	185	314	164	236	125

แผนภูมิแสดงสถิติเรื่องร้องเรียนปี 2542-2549 แยกตามเพศ

แผนภูมิแสดงสถิติเรื่องอุทธรณ์ปี 2542-2549 แยกตามเพศ

หมายเหตุ :: ปี พ.ศ. 2549 ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนตุลาคม

สถิติอาชีพของผู้ร้องเรียน/ผู้อุทธรณ์ปี 2542-2549

ลำดับที่	ประเภทอาชีพ	แยกตามรายปี															
		2542		2543		2544		2545		2546		2547		2548		2549 (ม.ค.-ต.ค.)	
		ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์	ร้องเรียน	อุทธรณ์
1	จนท.ของรัฐ	26	28	74	37	52	44	66	45	82	55	74	68	100	73	60	57
2	นักหนังสือพิมพ์	7	17	8	3	3	4	7	6	4	6	12	6	16	1	9	5
3	นักธุรกิจ/พนักงานบริษัท	35	8	33	24	44	16	39	25	32	20	25	33	52	23	44	15
4	นักเรียน/นักศึกษา	3	4	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0	2	1	11	2
5	NGO	2	2	4	2	2	1	2	2	1	0	1	0	3	0	0	0
6	มูลนิธิ	1	0	0	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	นักการเมือง	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	2	0	2	0
8	ประชาชนทั่วไป	38	21	41	13	45	19	67	35	85	65	94	74	125	59	109	46
9	ศาล	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
10	อื่นๆ	10	6	4	2	2	2	1	2	1	4	7	4	14	6	1	0
รวม		122	87	164	83	150	88	184	118	206	151	214	185	314	164	236	125

หมายเหตุ: สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2549 ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนตุลาคม